

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԹԱՊԻՒ ԹԱՍԽԼԱՐ

ՀԱՅԱԹ ՎԷ ՍԸՀՀԷԹ ԻԶԻԻՆ

Նէ՞ տիր, նի՞նէ հազրլամալը,

նա՞սըլ եկմէլի :

(NATURAL FOOD OF MAN)

Տ. Կ. ՊԱՀԱՐԵԱՆ

ԱՍԻԹԱՆԷ

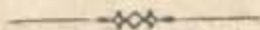
ՄԱԹՊԱՄԻ Վ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ ճառսէսի, Թիւ 14

1901

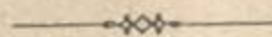
176 ԵՂ

ՄԵՎՍՏՏ Ը ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԷ

	Սահ/
Մուգաստեմ	3
Թապի'ի բա'ամյարա սա'իւր էնվա'ի բա'լիմար . . .	5-
Թա'ամ քերիպուերի	
Ֆրնսրգ գապիլէսի	20-
Հոնպի	24-
Մէլվէլէր	35-
Սէպգէվաթ	37-
Նէպարաթ	42-
Զօրպալար	49-
Զօնուգլար իշխան	51-
Խարսէլէր իշխան	52-
Ղրսա 'անասորընըն նէսվէլի	56-
Էօյխն քերիպուերի	59-

Մ Ո Ւ Ք Ա Տ Տ Է Մ Է

Ի՞նչու քիթապը թապ' ու ներ էթմէ՛սէն մագսէ
այաթ վէ սրհիէթ արգու էսէնլէրէ՛ նիւզ'ի պիւ խըսմէթ
էլլէմէֆ սիր: Ինսան եէսիյի շէյլէրէն եափըլըր, վէ էկէր
էնհիլէն մասսէլէրին իշինսէ ա'լա նէվ'սէն զըսա պու-
րնմազ իսէ, նէսէս կիսէ կիսէ զա'իթլէնիպ երգըլըր:
Փէֆ չօգ ֆիմսէլէր գուվլէթ իշիւն եէմէֆսէն իսէ զէվզ
իշիւն եէրլէր, պու սէպէպսէն գուվլէթ վէրէն շէյլէր
արայանազ եէրսէ, իօթիհալարընը սօյուրանազ շէյլէրին
փէօֆնէ սիււէրլէր. պու վէնհիլէ սօթրալարը ֆէնսիլէրի-
ն: սուզազ վէ ֆէմէնս վէ թէօֆէզ վէ նէզա իշիւն օ-
լապ, էնվա'ի 'իլլէթլէրէ հէսէթ օլուրլար:

Պու քիթապ էն ա'լա թա'ամլարը վէ անլէրի հա-
զըրլամանըն վէ եէմէնին ուսուլարընը թա'լիմ էթմէֆլէ,
չօգ ֆիմսէլէրէ մունիպ ի խայր ու պէրէֆէթ օլանաղընը
զավիյէն մէ'մուլ էսէրիզ:

Պու քիթապը հազըրլամազսա Ամէրիզանըն էն զա-
սիմ վէ էն կէնիօ սրհիէթլսանէսի օլան Պէթըլ Գրիֆ Սէ-
նիթէրիըմըն միւսիրի Տօզ. Ճ. Զ. Քէլօկ, Տօզ. Տ. Փօլսօն,
Տօզ. Ճ. Ր. Լէժուօրթի վէ Տօզ. Լօրէթա Քրէս միսիլլիւ
սրհիէթ հէֆիմլէրինին թահրիւրաթընա միննէթսար իզ:
Հայաթ վէ սրհիէթ արայանլարը վէ ա'լա շէյլէրէ բաղ-

պէթ էտէնլերի անըն մէջ ու միւթալա'աւընա տա'վէթ
էտերիգ:

Պու փթապտա հայվանաթ 'ալէմի փւլլիյէն սարժը
նազար էտիլմիտ սիր, գիրա հայվանաթտա պուլուէնան
'իլլէթլէր վէ զէհրի մաստէլէր հայաթ վէ սըհիէթէ էլվէ-
րիւի տէյիլ տիրլէր: Չօգ փմտէլէր հայվանի թա'ամլար-
տան պըգմըտ իտէլէր տէ, տահա ա'լաւընը թէտարիփ է-
տէմէտիլէրիտէն պիլ մէնպուրիյէ անլէրտէ տէվամ էտի-
յօրլար: Պու փթապը անլէրէ ա'լա պիր միւտէրրիս վէ
մու'իտ տէյիլ թազտիմ էտերիգ:

Ծ. Կ. Պ.

145125-64

31933-64

ԹԱՊԻՒԻ ԹԱ՛ԱՄԼԱՐ

Ալլան իպթիտատէ ինսանը խալգ էյլէյիպ պու զէ-
մինէ գօտու, վէ էպէտէն Կաշայըպ միւքէմմէլ պիր
սիյրէթ թէշքիլ էթմէք իւզրէ անա պիր Ֆուրսաթ վեր-
տի: Ինսանըն պու էնճամա էրիչէ պիլմէսի իչիւն իգթի-
զա էտէն շէյլէրի խալիգ քէնտիսի թէտարիք էյլէտի:

ԻՆՍԱՆ ԻԶԻԻՆ ԷՆ ՄԻԻՆԱՍԻՊ ԹԱ՛ԱՄԼԱՐ

Վէ Ալլան ինսանա տէտի, «Իշթէ պէն պիւթիւն
հէր Եիւզիւնտէ Բօհու՛մ վէրիր նէպաթաթըն ճիւմլէսինի
վէ քէնտիսինտէ թօխում վէրիր աղճ ճէյվէ՛ն պուլունան
հէր պիր աղաճը սիզէ վէրտիմ, սիզէ Եէմէք իչիւն օ-
լա . . . : Վէ պէօյլէ օլտու: Վէ Ալլան խալգ էյլէտիյի շէ-
յին քեաֆֆէսինէ նազար չթտի, վէ իշթէ ղեյաֆէ՛նյէ
էյի իտի:» Թէք. 2. 29 - 31:

Իշթէ Ալլանըն իպթիտաի խիլգաթտա ինսան իչիւն
թէտարիք էթտիյի ղեյաֆէ՛նյէ էյի թա՛ամ ճէտվէլի, Կա՛նի
Բօհու՛մլը վէ ճէյվէլէր: Թա՛ամտան ժագսէտ ինսանըն
'էօմրիւնիւ պագի սագլամագ իտիյինէ շիւպնէ իսթէ-
մէզ, պինա՛էն 'ալէյն Ալլանըն թէտարիք էթտիյի ճէտ-
վէլտէ ինսանըն 'էօմրիւնէ իգթիզա էտէն 'անասրըն
ճիւմլէսի մէվճուտ տըր: 'Իլմ տախի թաստրգ էտէր քի՛
մէզքիւր շէյլէրտէ ճէսէտ ի ինսանիյէ իգթիզա էտէն 'ա-
նասրըն ճիւմլէսի միւնասիպ նիսպէթտէ, զանիմէթլէ,
հէմ էն միւնասիպ հալտէ պուլունըր:

Իչպու ճէտվէլէ նազարէն ճէտարէթլէ տէյէ պիլի-
րիզ քի՛ հայվանլարը քէսիպ Եէմէք ինսան իչիւն
թապի՛ի տէյիլ տիր: Քրիստոսըն «Իպթիտատէ պէօյլէ
տէյիլ իտի» (Մատթ. 19. 8) մէպտէսինէ ըի՛այէթ է-
տէնլէր պիւս պիւթիւն հայվանաթ 'ալէմինտէն չըզըպ,

նիշասթէ, վէ ազաճըգ շէքէր վար, եաղ սայքի հիշ եօգ :
 Մէյվէլէրո՞ւ շէքէր, 'ալէլ 'ուճուճ էքչիլէր, ճիւզ'ի բրօ-
 թէիտ վէ հիշ հիւքմինտէ եաղ պուլուհըր. զէյթուհն
 միւսթէսնա օլարագ, քի շօգ եաղա մալիք տիր, Ֆըն-
 րէլարո՞ւ քէսրէթ իւզրէ բրօթէիտ — թարթըճա 'այնի
 միգտար էթտէն տահա զիյատէ, — սըզլէթլէրինին նըս-
 ֆը միգտար եաղ, վէ ճիւզ'ի նիշասթէ վէ շէքէր վար
 տըր :

Սեյդէլարո՞ւ եա'նի նօխուտ, Ֆասուլեա վէ մէրճի-
 մէքտէ խայլըճա նիշասթէ, վէ 'ալէլ 'ուճուճ էթտէ պու-
 լուհանտան տահա զիյատէ բրօթէիտ պուլուհուր, Նե-
 րարո՞ւ եա'նի փաթաթէս վէ էմսալի սէմիզ քէօքլէր
 պաշլըճա նիշասթէյի հաճի օլուպ, փէք ազ միգտարտա
 բրօթէիտէ վէ հիշ հիւքմինտէ եաղա տախի մալիք տիր-
 լէր :

Գան, ազալէթ, սինիր, վէ ճէսէտին սա'իր քէրէս-
 թէլէրի բրօթէիտլէրտէն եափըլըր :

Եաղլար իլէ գարպօհարաթլար (նիշասթէ վէ շէ-
 քէր) ճէսէտէ հէրարէթ վէ գուվվէթ վէրիրլէր :

Ամէրիգալը թապիպ ի մէշհուր Ճ. Զ. Քէլօկ խայլը
 քիմսէլէր իւզէրինտէ թէճրիպէլէր իճրա էտէրէք պուլ-
 մուշ տըր քի 'ամէլէ էսնաֆընտան պիր ատէմէ կիւնտէ
 175 տիրհէմ զըտա 'անասըրը իգթիզա էտիյօր, Պուհըն
 եիւզտէ 14 իւ եա'նի 24 1/2 տիրհէմի բրօթէիտ, եիւզտէ
 6 սը եա'նի 10 1/2 տիրհէմի եաղ. վէ եիւզտէ 80 ի եա'նի
 140 տիրհէմի նիշասթէ տիր, Մէշղուլիյէթլէրի օթուր-
 մագ նէվ'ինտէն օլանլար պուհըն իւշտէ իքիսիլէ իքթի-
 ֆա էտէ պիրիրլէր :

ԻՇՊՈՒ ՂԸՏԱ 'ԱՆԱՍԸՐԸՆԸ ՆԷ՞ ՍՈՒՐԷԹՏԷ ԹԱԶՍԻԼ ԷԹՄԷԼԻ

Մէզքիւր զըտա 'անասըրընը նիսպէթ ի մէզքիւրէ-
 տէ ալա պիլմէք իչիւն հուպուպաթ, սէպզէվաթ, նէ-
 պաթաթ վէ մէյվէլէրին զըտա 'ուհսուրլարընըն միւթէ-

նասրպ միգտարընը պիլմէք լազըմ տըր : Զիրա տիւն-
հատա հիչ պիր մատտէ մէզքիւր զըտա 'ունսուրլարընը
պալատէքի նիսպէթտէ հավի օլմամազլէ , մէզքիւր նիս-
պէթ միւթէնէվլի' մատտէլէրտէն թէչքիլ օլուհաճագ
տըր : Իմտի սըհհի վէ թապի'ի թա'ամ թէրթիպինէ ար-
զու էտէնլէրէ գօլայլըզ օլմագ իւզրէ պու քիթապըն
սօն գըսմընտա միւքէմմէլ պիր ճէտվէլ տէրճ էթմիչիզ :

ՄՈՒՋԻՐԻ ԹԷՐՔԻՊԼԷՐ

Մատէմ քի սալթ պիր նէվ' մատտէ եէմէքլէ ճէսէ-
տէ իզթիզա էտէն 'անասըրըն ճիւմլէսի թամմ նիսպէթ-
տէ ալընամագ , պիր գաչ մատտէլէրին պիրլիքտէ եէ-
նիլմէսի իզթիզա էտէր , թաքի պիրի պիրլէրինին նօզ-
սանընը թէմամլայարագ միւքէմմէլ պիր թէրքիպ հասըլ
օլա : Ֆագաթ պուհտա հազմ նօզթա ի նազարընտան թէ-
վաֆըզ (ույմագլըզ) գա'իտէսինէ ըի'այէթ օլուհամագ կէ-
րէք . եա եօզ իսէ հատտ ը զաթլարընտա էյի օլան պիր
գաչ շէյլէրի 'այնի վագըթտա եէմէքտէն մի'տէտէ վէ պա-
զըրսագլարտա ըահաթ սըզլըզ մէյտանա կէլէճէք , ճէտվէլ-
տէ մէյվէլէր վէ նէպաթաթ իսմլէրիլէ իշարէթ օլուհմըշ
օլան իքի սընըֆ մատտէլէր հազմ ալէթլէրինին Ֆարգլը
տէրէճէ վէ նէվ' 'ամէլիյաթընը թալապ էթտիքլէրի , հէմ
տէ միւտտէթ ի նազմլարը փէք Ֆարգլը օլտըղը սէպէպ-
տէն մուզիրը պիր թէրքիպ ետիարլար : Իմտի պու իքի
սընըֆ շէյլէրի 'այնի վագըթտա եէմէքտէն ինթիրագ է-
տիլմէլի : Սայքի ճիւմլէ նէպաթաթըն գապա վէ օտուհ
քէրէսթէսի մի'տէտէ ուզուհ վագըթ պէքլէմէք իճապ
էտէր , մէյվէլէր իսէ փէք սուհուլէթլէ հազմ օլուհուպ
անիտէ գանա գարըշըրլար : Պուհլար 'այնի վագըթտա
պէրապէր եէնիլմէքլէ պիրի պիրլէրինէ էօյլէ գարըշըր-
լար քի' իքիսի պիրլիքտէ մի'տէտէ 'այնի միւտտէթ գա-
լըրլար : Վէ մէյվէ մի'տէտէ պէքլէտիյի Ֆագլա միւտ-

տէթտէ չիւրիւյիւպ էքչիր : Պու գա'իտէյէ տըգգէթ էթ-
մէքլէ մի'տէլէրի զա'իֆ օլանլար փէք միւսթէֆիտ օ-
լուրլար , մի'տէլէրի գուվլէթլի օլանլար տախի անը գուվ-
վէթտէ իպգա էտէրլէր :

Սիւտ վէ էթ եէյէնլէրին խայրը իչիւն տէ տէրիզ
քի՝ սիւտ իլէ նէպաթաթ , վէ սիւտ իլէ էթ էյի թէր-
քիպ տէյիլ տիրլէր : Սիւզմէ հաղլար տախի տիկէր զը-
տա 'անասրըյլէ ազ հա շօգ ույղուհսըզլըգտա պուլուն-
մալարըյլէ հազմսըզլըգ հասըլ էթմէյէ փէք մէյեալ տըր-
լար : Պու սէպէպտէն թէրէ եազը , իչ եազը , գույրուզ
եազը , գէզալիք ճէվիզ , սուսամ , Ֆընտըզ , պատէմ վէ
էմսալինին մէնկէնէտէն սըգըլմաղլէ սիւզիւլէն եաղլարը
միւֆիտ տէյիլ տիրլէր : Հալ պու քի հաղլար գայմագ ,
սիւտ վէ թահին շէքլլէրինտէ գօլայճա սիւպեալանըպ
հազմ օլունըրլար :

Լ Ա Փ Ա Լ Ա Ր

Փէք 'ումումի խաթալարտան պիրի լաֆա իսթի'մալի
տիր : Հուպուպաթ եէմէքլէրի պաշլըճա նիշասթէտէն
'իպարէթ օլուպ , նիշասթէնին հազմը տախի չիյնէմէնին
չօզլըղընտան վէ անա դարըչան սալեարըն (աղզըն սու-
յընըն) միգտարընտան ասըլը տըր : էյէր թա'ամլար ճը-
վըզ լափա շէքլինտէ եէնիլիր իսէ , սալեար պէյզլէրի
թահրիք օլունմաղլար , զիրա թա'ամ քէնտիսի եուտու-
լաճագ գատար ճըվըզ տըր : Նէթիճէսի շու օլուր քի նի-
շասթէ հազմ օլունամայըպ չիւրիւր , էքչիր , ալգօհօլ ,
համիզլէր (էքչիլէր) , վէ սա'իր մատտէլէր հասըլ օլուր ,
վէ ճէսէտ թա'ամ եէրինէ զէ'րլէր իլէ տօլար : Պու սէ-
պէպտէն նիշասթէլի թա'ամլար միւմքին ի մէրթէպէ
գուրու շէքլտէ փիշիրիլիպ եէնիլմէլի տիր , քի էյիճէ
չիյնէնիլիպ սալեար իլէ մէզճ օլունալար : Տիկէր սէօզ-
լէր իլէ նիշասթէլի շէյլէր սու եա սա'իր սէյեալար իլէ

տէյիւ , իլլա թապի'աթըն նիշասթէյի հազմ էտիճի սէյ-
եալը օլան սալեար իլէ ըոյատըլմալը տըրլար : էքմէք
տիլիմ տիլիմ քէսիլիպ ֆուրուտա էյիճէ գուրուտըլը
իսէ , 'ալէլ 'ումոււմ եէնիլէն թագէ վէ խամուրը էք-
մէքտէն փէք զիյատէ գօլայ հազմ օլուսուր :

ԲՐՈԹԷԻՏ ԵԱ՛ՆԻ ԹՈՒԹԳԱԼԸ ԶՕԳ ՕԼԱՆ ԹԱ՛ԱՄԼԱՐ

Էթ իսթի'մալընը պրագանլարըն էքսէրի զանն է-
տէրլէր քի՛ էթին եէրինի տօլտուրմագ իշիւն բրօթէիտի
չօգ օլան շէյլէր եէմէլի տիրլէր : Պինա՞ն 'ալէյն փէյ-
նիր վէ եումուրթա չօգ գուլլանըրլար : Պու պիր խաթա
տըր : էթ իսթի'մալինին թէրքինի իճապ էտէն սէպէպ-
լէրտէն պիրի անը եէմէքլէ ճէսէտէ քէնտի'ին գուլլանա
պիլէճէյինտէն զիյատէ բրօթէիտ վէրիլմէսի տիր :

Պուզտայ վէ էքսէր հուպուպաթտա թութգալ վէ
նիշասթէ ճէսէտին մաթլուպընա միւթապըգ պիր նիս-
պէթտէ պուլուսըրլար , եա՛նի եկտի եա սէքիզ գըսմ նի-
շասթէյէ պիր գըսմ թութգալ : էյէր հուպուպաթլէ պէ-
րապէր թութգալը թա՛ամլար քէսրէթլէ եէնիլիր իսէ ,
մազարրաթ հասըլ օլուր : Փէյնիւ ասլա եէնիլմէմէլի ,
չիւնքի շիւրիւմէք հասըլաթը տըր : Եո՛մո՛ւր՛նա թավուգ-
լարտա ճարի օլան իլլէթլէր սէպէպինտէն շիւպնէ գալ-
տըրըր : Հաթթա ճէվիզլէր հէր նէ գատար խալիս իսէ-
լէրտէ չօգ թութգալը օլմալարըյլէ քէսրէթլէ եէնիլ-
մէմէլի տիրլէր : Վէ էյէր պիր քիմսէ պիր էօյիւնտէ չօգ-
ճա ճէվիզ եէմէք իսթէրսէ , պէրապէրինճէ չօգ տա մէյ-
վէ եէմէլի , վէ օ էօյիւնտէ հուպուպաթ փէք ազ գուլ-
լանըլմալը արր : Սէպզէվաթտա տախի էթտէն զիյատէ
բրօթէիտ (թութգալ) պուլընմաղլէ , լիւզոււմընտան զի-
յատէ գուլլանըլմագ ինթիմալի վար տըր : Բրօթէիտ իլէ
նիշասթէյի նիսպէթ ի թամմէսինտէ վէ ճէսէտէ իգթի-
զա էտէն միգտարտա եէմէյէ էնէմիյէթի մախսուսէ վէ-
րիլմէլի տիր :

ՊԻՐ ԷՕՅԻՒՆՏԷ ԶՕԳ ՃԻՆՍ

Նէպաթի մատտէլէր իլէ պէսլէնմէյի գապուլ էթմէքտէն մէ՛ մուլ օլուհան մէնֆա՛ աթը իպթալ էտէն պէլլի պիր սէպէպ հէման պիր էօյիւնտէ շօգ ճինս մատտէլէր եէմէք տիր : Պու էվվէլ էմրտէ լիւզումընտան շօգ եէմէյի թէշվիգ էտէր , հազմ ալէթլէրի շօգ իշլէմէքտէն եօրուլըպ զա՛իֆլէնիրլէր , թա՛ամ էյի հազմ օլուհամազ , շիւրիւյիւպ էքշիմէք հասըլ օլուր , վէ ճէսէտ զէհրլէր իլէ տօլար : Պիր էօյիւնտէ իքի եա իւշ ֆարզը մատտէտէն զիյատէ եէնիլմէսինէ սէպէպ եօգ տըր : Պու գա՛իտէյէ ըի՛այէթ էտէնլէր հէր էօյիւնտէ թա՛ամլարըն շէշիտինի տէյիշտիրէ պիլիրլէր , վէ պիր տէֆ՛ատա շօգ շէշիտ եէմէքտէն զիյատէ լէզզէթ ալըրլար , զիրա պիր տէֆ՛ատա շօգ շէշիտ եէմէք հէր էօյիւնտէ շօգճա՛ այնի շէյլէրի եէմէք մէճպուրիյէթի վէրիր :

ՓԷՔ ԹԷՐՊԻՑԷԼԻ ԹԱ՛ԱՍԼԱՐ

Աշճըլըգտա էն ՛ազիմ մէքրուհաթտան պիրի թա՛ամլարը թէրպիյէլէմէք ուսուլը տըր , զիրա պու տէյիլ անճազ շիշպօղազըլը թէշվիգ էտէր , իլա իշքիյէ տօղրու գուվվէթլի պիր արզու հասըլ էտէր : Թապի՛աթ հէր նէսնէյէ քէնտի թէրպիյէսինի վէրմիշ տիր , Թօխումլար , մէյվէլէր վէ նէպաթլար ինթիյանըմըզա քեաֆի միգտարտա միւթէնէվվի՛ թուզլարա , էքշիլէրէ վէ շէքէրլէրէ մալիք տիրլէր : Թապի՛ի տիմաղ պունլարը անիտէ հիսա էտիպ լէզզէթեապ օլուր , վէ պունլար շիշպօղազըլը թահրիք էթմէզլէր : Թապի՛ի օլմայան տիկէր թէրպիյէլէրի ի՛լավէ էթմէքլէ տէլիլի զայ՛ էտէրիգ , վէ եէյէճէյիմիգ միգտարը պիլմէք իշիւն տիմաղըմըզըն տէլալէթինէ արթըգ կիւվէնէմէյիգ , զիրա տիմաղ պօղուլմըշ տըր :

ՆԻՇԱՍԹԷՍԻ ԶՕԳ ՕԼԱՆ ՇԷՅԼԷՐ

Իշլէրինտէ շօգ նիշասթէ պուլուհան հուպուպաթ

էյիճէ չիյնէնիւմէլէրի , վէ նիշասթէնին հազմընը իլէրի-
լէթմէք իւզրէ միգտար ի քեաֆի սալեար իլէ գարըչմա-
լարը իչիւն եա մայասըզ վէ էյի փիշմիշ փէքսիմէթ շէք-
լինտէ եէնիւմէլի , եա տա էվվէլա պիր թաւա իչինտէ
խաֆիֆճէ գըզարընճայատէք գաւրուլարագ գուրուճա
փիւսվ փիշիրիւմէլի : Պէօյլէ թա'ամլար էօյիւնիւն իլքին-
տէ եէնիւմէք կէրէք տիր : Ջիրա թա'ամ աղըզտան մի'-
տէյէ էնինճէ մի'տէնին կա'թըէ+ սույը շըգմաղա պաշլար ,
վէ պու սույըն թապի'աթը էքշի օլմաղլէ թա'ամա գա-
րըչմըչ օլան սալեարըն (քի գալեէվի տիր) թէ"էսիրինի
պօզմաղա պաշլար : վէ պու էքշի սու մի'տէտէ ֆիւլան
տէրէճէ շօղալըր իսէ , սալեարըն թէ"էսիրի պիւս պիւ-
թիւն իպթալ օլուճմաղլէ , նիշասթէնին հազմը տուրուր :
Շէօյլէ քի էյէր նիշասթէլի թա'ամլար էօյիւնիւն սօնը-
նա տօղրու եէնիլիր իսէ , մի'տէնին էքշի սույընըն շօ-
ղալմըչ վազթընա թէսասիւֆ էտէրլէր , վէ սալեարըն
թէ"էսիրինէ ազ ուղրամըչ օլուրլար : Ամմա էյէր էօյիւ-
նիւն իլքինտէ եէնիլիր իսէ , աղըզտա պաշլայան նիշաս-
թէ հազմը մի'տէտէ տախի տէվամ էտէր , թա քի մի'-
տէնին էքշի սույը շօղալըպ տա սալեարըն թէ"էսիրինի
մանվ էտէ :

Իմտի նիշասթէլի հուպուպաթ (էքմէք տախի իչին-
տէ օլարագ) էօյիւնիւն իլքինտէ եէնիւմէքլէ , շօգ քէրրէ
վագը' օլան մի'տէ էքշիմէսի պիւսպիւթիւն մէն' օլուճա
պիլիր : Հուպուպաթ եէմէք ուսուլը ճէսէտէ ույղուճ կէլ-
մէտիյի թագտիրտէ անլէրի պրագըպ կէրի էթ եէմէյէ
եախօտ ֆազլասը ճէսէտի ասիտ իւրիք վէ սա"իր մուզիրը
զէ'րլէր իլէ տօլտուրան թութգալլը թա'ամլարը քէսրէթ
իւզրէ եէմէյէ տէօնէճէք եէրտէ , նիշասթէլի մատտէլէրի
միւնասիպ սուրէթտէ հազըրլայըպ եէմէյի էօյրէնմէք էվ-
լա տրր : Օ զէման անլէրի իսթի'մալ էթմէքտէն կիւճ-
լիւք հասըլ օլմագ :

ԿԻՒՆՏԷ ԳԱՊ ԷՕՅԻՒՆ

Շիմտի էն մուզիրր մօտալարտան պիրի սըգ սըգ թա՛ամ էթմէք տիր : Պու 'ատէթ 'ալէլ խուսուս Ինկիլ-թէրրատա ճարի տիր : 'Ալէլ 'ումում զանն օլուհույօր քի մի տէյի ապա պօշ տուրտուրմամալը : Ֆազաթ պու եանլըշ վէ պաթըլ պիր զանն տըր : Մի՛տէնին կասթրիք սույը իլէ օլան թութգալ հազմը պէշ սա՛աթ սիւրէր , պիր սա՛աթ տախի միւսա՛ատէ վէրիլմէլի տիր քի պէյզլէր տիկէր էօյիւնէ իգթիգա էտէճէք օլան սէյեալլարը տէր անպար էթսինլէր , տէմէք օլուր քի էօյիւնլէրին արասընտա ագալլի ալթը սա՛աթ վազըթ կէչմէք լազըմ տըր : Շու հալտէ պիր քիմսէ կիւնտէ անճագ իքի էօյիւն եէյէ պիլիր , քի պու ուսուլ իլէ մի՛տէյէ վազըթ վէրիլիր քի պիւսպիւթիւն պօշալա վէ էօյիւնլէրին արասընտա հէմ կիճէ եաթմագտան էվվէլ բահաթլանա :

Գահվալթը էօյլէտէն $4\frac{1}{2}$ եա 4 սա՛աթ էվվէլ , վէ իքինճի էօյիւն էօյլէտէն 3 եա $3\frac{1}{2}$ սա՛աթ սօնրա եէնիլիր իսէ , իւ շիւնճիւ պիր էօյիւնէ հաճէթ գալմագ , հէմ տէ եաթմագտան էվվէլ մի՛տէ քէնտի եիւքիւնտէն գուրթուլմըշ օլուր , շէօյլէ քի ույգու վազթընտա ճէսէտին տիկէր գըսմլարըլէ պիրլիքտէ իսթիրահաթ էթմէյէ ֆուրսաթը օլուր :

ՎԱԳԸԹՍԸՁ ԹԱ՛ԱՍ ԷԹՍԷՔ

Էյէր էօյիւնլէր գարարսըգ օլուր իսէ , մի՛տէ քէնտի իշինի անիտէ վէ քէմալըյլէ իճրա էթմէյէ հազըր պիր հալտէ օլամագ : Նիշէ քիմսէլէր իշլէրի թա՛ամ վազթընա թէսաաիւֆ էթտիյի սէպէպտէն մու՛այեէն վազըթտան պիր իքի սա՛աթ էվվէլ եա սօնկրա թա՛ամ էտէրլէր : Պու 'ատէթ վազըթ միրուրըյլէ էն ա՛լա հազմը իսարապ էտէր :

ԷՕՅԻՒՆԼԷՐԻՆ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵԷՍԷՔ

Պունա միւպթէլա օլանլար 'ալէլ 'ումում իշթան

էքսիքլիյինտէն շէքվա էտէրլէր, վէ ասըլ սէպէպէ տըգ-
գէթ էթմէյէրէք, եէտիքլէրի թա'ամտան լէգգէթ ալմա-
տըգլարընա թէ'աճիւպ էտէրլէր: Պու մուգիրը 'ատէթ
փէք էրքէն չօճուզլըգտա պաշար: Չօչուզլարըն անա-
լարը վէ տօսթլարը քի թաթլըլար վէ շէքէրլէմէլէր իլէ
անլէրի խօշանտըրմաղա շալըլըրլար, պու 'ատէթի թէշ-
վիգ էտէրլէր: Պու սէպէպտէն պինլէրճէ չօճուզլար մի'-
ատ վէ պաղըրսագ իլլէթլէրինէ գուրպան օլուրլար: Սըգ
սըգ եախօտ էօյիւնլէրին արասընտա եէմէքլէ մի'տէնին
նիզամը պօգուլտըգտա, մի'տէնին պէյգլէրի կա'նրէ+ սու-
յըն ի'մալընա եարայան քէրէսթէյի միւնասիպ միգտար-
տա տէր անպար էթմէյէ Ֆուրսաթ պուլմագլար, պի-
նա էն 'ալէյն մի'տէնին սույը նաթէմամ օլուր, վէ թա'ամ
միւնասիպ սուրէթտէ հազմ օլուրնամագ:

ՍԻԻՋՄԷ ԵԱՂԼԱՐ

Թէրէ եաղը, իչ եաղը, գույրուգ եաղը, վէ Ֆըն-
տըգլար սընըֆընտան մէնկէնէ իլէ սիւզմէ եաղլար, ճիւմ-
լէսի տէ մի'տէնին հազմ իչինի պօղարլար: Իչպու եաղ-
լար իւզէրինէ աղըզ իլէ մի'տէնին սուլարընըն թէ"էսիրի
եօգ տըր: Էյէր թա'ամլար փիշէր իքէն պէօյլէսի եաղ-
լար իլէ մէզճ էտիլիր իսէ, նիչասթէ իլէ թուլթալըն
հազմընա խալէլ կէլիր, գիրա թա'ամըն ճիւզլէրի եաղ-
լար իլէ գափլը օլմաղլէ մէզքիւր սուլար անլէրէ իչլէյէ-
մէզ: Եաղտա գազրուլմըչ թա'ամլար 'ալէլ խուսուս մու-
գիրը օլուպ, հազմ ալէթլէրի գա'իֆլէնմիչ օլանլարըն հիչ
պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ տիր:

Ֆընտըգլար սընըֆընտա հէման 100 տէ 50 նիսպէ-
թինտէ եաղ մէվճուտ արը: Պու եաղ մէզքիւր մէյվէլէ-
րին էչմիւթ քեամիլէն սիւպեալանմըչ շէքլտէ օլմաղլէ,
թա'ամ վէ սու իլէ իմթիզան էտիպ, հազմը մէն' եախօտ
էքչիմէք հասըլ էթմէյլէր: Ֆընտըգլար սընըֆընը էգիպ
թահին էթմէք սըգըպ եաղընը սիւզմէքտէն էվլա տըր:

Թաճին պիւթիւն մէյվէ տիր, վէ իշինտէքի եազ սիւպ
եալանմըչ պիր հալտէ տիր :

ԷՅԻ ՓԻՇԻՐԻԼՍԷՄԻՇ ԹԱՍՄԼԱՐ

Ձիյ եախօտ էյի փիշմէմիշ թա՛ամլար հազմսըզլըզըն
պէլլի պիր սէպէպի տիր : Նիշասթէնին հազմը ազըզտա
սալեար իլէ պաշլար, վէ թա՛ամ մի՛տէյէ էնտիքտէ մի՛-
տէնին սույը չօղալըպ տա սալեարըն թէ՛ էսիրինի մահվ
էտէնէտէք, նիշասթէնին հազմը պիր ազ տահա տէվամ
էտէր : Պու՛ամէլիյաթ թա՛ամըն թութգալ գըսմընը նի-
շասթէտէն ալըրըր, վէ մի՛տէնին կասթրիք սույը թութ-
գալը հազմ էթմէյէ պաշլար : Պա՛տէհու թա՛ամ մի՛տէ-
տէն քիւշիւք պաղըրո՛ազլարա էնինճէ, օրատա քանգ-
րե՛նէ+ տէնիլէն սու նիշասթէնին հազմընը տէվամ է-
տէր : Կէլէլիմ քի նիշասթէլի նէսնէլէր շիյ եէնիլտիքտէ,
ազզըն սալեարընըն շիյ եախօտ փիշմէմիշ նիշասթէ իւ-
զէրինէ թէ՛ էսիրի օլ՛ամազլէ մի՛տէնին կասթրիք սույը
տա թութգալա իշլէյէմէզ : վէ թա՛ամ մի՛տէտէ լիւզու-
մընտան չօգ էյլէնմէքլէ էքշիմէք վէ իլթիհապ հասըլ օ-
լուր :

Փիշմէքտէ նիշասթէ հապպէճիլլէրի հէրարէթ սէ-
պէպինտէն երթըրըր, պէօյլէճէ հազմ էտիճի սույար
նէշասթէյէ իշլէյիպ անը հազմ էտէ պիլիըլէր : Նէշասթէ
միւ՛թէտիլ հէրարէթէ ուղըն միւտտէթ եախօտ շէտիտ
հէրարէթէ գըսսաճա պիր միւտտէթ մազհար էտիլմէքլէ
շէքէրին քե՛սնէն նէվ՛ինէ թէհավվիւլ էտէր : Նիշասթէ
տէքսթրինէ թէհավվիւլ էթմէյինճէ սալեարըն թէ՛ էսի-
րինէ ուղըրայամազ, իշթէ թա՛ամը էյի փիշիւրմէնին հիք-
մէթի պուճտա տըր : Թա՛ամը փիշիւրմէք խամմ մէյվէ-
նին եէթիշմէսի՛ամէլիյաթը տէմէք տիր : Խամմ մէյվէ-
տէ քէսրէթլէ նիշասթէ մէվճուտ տըր, քի պու եէթիշ-
մէք՛ամէլիյաթընտա տէքսթրինէ վէ շէքէրէ թէպտիլ օ-
լուր : Շէօյլէ քի եէթկին մէյվէ եէմէք հազմ օլուճմըչ

նիշատի է եկմէք տէմէք տիր : Հուպուպաթը եա ուզուն միւտտէթ թէնճէրէտէ փիշիրմէլի , եա տա էվվէլա ֆուրունտա եա թավատա խաֆիֆճէ գըզարտըպ պա'տէնու թէնճէրէտէ գըսսաճա պիր միւտտէթ փիշիրմէլի : Պու սօնրաքի էն մագպուլ պիր ուսուլ տըր :

Փէք ՍԸՃԱԳ ՎԷ ՓԷՔ ՍՕՂՈՒԳ ԹԱ՛ԱՍԼԱՐ

Փէք սըճագ վէ փէք սօղուգ թա'ամլարտան սագընմալը իզ : Գուրու թա'ամլարտա բիւթուպէթ ազ օլմազլէ հատտէն գիյատէ սօղուգ օլմազլար : Էյէր նէմէրմիշլէր իսէ , եէմէզտէն էվվէլ ֆուրունտա էյիճէ գուրութմալը , վէ խաֆիֆճէ գըզարթմալը : Պէօյլէճէ հէմ տահալէզիզ օլուրլար , հէմ տէ հազմ սուլարընըն քէսրէթլէ ազմասընը թահրիք էտէրլէր : Սուլու եէմէքլէր խուսուսա սօղուգ մէվսիմտէ գըզարըրլմալը տըրլար : Հէր նէվ սօղուգ թա'ամ հազմը թէ"խիր էտէր :

ԹԱ՛ԱՍ ԷՍՆԱՍԸՆՏԱ ՍՈՒ ԻԶՍԷՔ

Կէրէք թա'ամ էտէր իքէն վէ կէրէք անտէն հէման էվվէլ եա սօնրա սու իչմէք միւթէնէվվի' հազմ էտիճի սուլարը եուֆգալտըպ գու վվէթլէրինի էքսիլտիր : Թապիի հազմ իշի իճրա օլունա պիլմէք իշիւն' իշիլէն սու էվվէլա էմիլիպ շէքիլմէք կէրէք տիր : Պու տախի հազմ իշիի թէ"խիր էթմէսիյլէ էքշիմէք հուսուլինէ եօլ աշար : Սըճագ մէշրուպաթ (իշքիլէր) հազմ ալէթլէրինի գա'իֆլէնտիրիր . իմտի սըգ սըգ գուլանըլմամալը տըր : Սօղուգ իշքիլէր մի'տէնին իշինտէքի շէյլէրի սօղուտըպ հազմը թէ"խիր էտէրլէր : Սու իչմէքտէ սըհէթէ էն եարարըր ուսուլ շու տըր . թա'ամ վազթընա պիր սա'աթ գալա իչմէքտէն տուր , թա'ամ վազթընտա աուլա իչմէ , վէ էյէր թա'ամըն գուրու օլմասը սէպէպիյլէ իչմէք լազըմ իսէ թա'ամտան սօնրա պիր գաշ եուտըմ իշ , թա'ամտան $3\frac{1}{2}$ —4 սա'աթ սօնրա սէրպէսթճէ իչմէյէ պաշ-

լա, Ֆազաթ հէր տէՖ'ատա անճագ ետորմ գատէն իչ,
պու տա նէ չօգ սըճագ նէ չօգ սօղուգ օլսուն:

ԵՕՐՂՈՒՆ ՀԱԼՏԷ ԹԱ՛ԱՍ ԷԹՄԷՔ

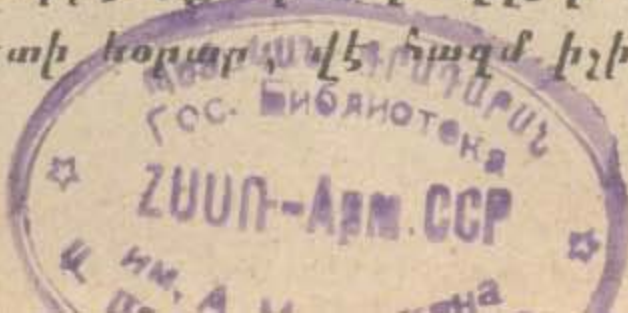
64
31933
145125-69
Եօրղուն օլտըղըմըգտա ճէսէտ իսթիրահաթա միւհ-
թամ օլուպ, մի'տէնին իչինի միւհասիպ սուրէթտէ իճ-
րա էտէճէք գատար սինիր գուվիլէթի օլմազ: Պէօյլէ պիր
հալտէ թա'ամտան էվիլէլ բահաթլանմագ էվլա տըր:
Քուվիլէ ի հազմիյէլէրի գա'իՓ օլանյար կիւնտիւզիւն ի-
քինճի էօյիւնտէն էվիլէլ բահաթ էթսէլէր փէք Փա'իտէ
կէօրիւրլէր: Ագչամլայըն իչտէն եօրղըն կէլտիյիմիգտէ
անիտէ եաթըպ իսթիրահաթ էթմէք մի'տէյի թէհամմիւլէ
միւզթէտիր տէյիլ իքէն ճէպրէն եիւքլէթմէքտէն էվլա
տըր: Պու գա'իտէլէ ըի'այէթ էտէնլէր սապահլայըն գալգ-
տըղլարընտա հիսս էթտիքլէրի Փէնա հալլէրին վէ տօնըգ-
ճա պաչ աղրըլարընըն էօնիւնիւ ալմըչ օլուրլար:

ԹԱ՛ԱՄՏԱՆ ՍՕՆՐԱ ՈՒՅՈՒՄԱԳ

Թա'ամտան սօնրա եաթըպ ույումագ փէք գարարլը
տըր: զիրա ինսան ույուր իքէն հազմ իչի կէրէյի կիպի
իճրա օլուհամագ: Հազմ մանգումէի ասապիյէնին իչլէ-
մէսինտէն ասըլը զայրի իսթիյարի (ինսանըն էլինտէ օլ-
մայան) պիր 'ամէլ տիր: Ույգու վագթընտա թէնէՓֆիւս
վէ գանըն ճէվէլանը սինիր գուվիլէթինին ազալմասըն-
տան զայէթլէ գա'իՓլէնիրլէր, հազմ ալէթլէրինին իչլէ-
մէսի տէ ազալըր: Թա'ամտան պիր եա իքիսա'աթ սօն-
րա եաթըպ ույույանդար սայքի տա'իմա նախօչ պիր
տույգու իլէ ույանըրլար:

ԹԱ՛ԱՄՏԱՆ ՍՕՆՐԱ ԱՂԸՐ ԻՇԼԷՐ ԿԷՕՐՄԷՔ

Պունտան տախի սագընմալը իզ. զիրա պու շէյ հազմ
իչինի իճրա էթտիրէճէք օլան գուվիլէ ի ասապիյէյի տիւ-
քէթմէքլէ ճէսէտի եօրղընլէ հազմ իչի մէն' օլուհուր:

ԶԱՅ ՎԷ ԳԱՂՎԷ

Զայ վէ գահվէ իչմէքտէն իլէրի կէլէն մազարրաթ
զանն օլունարդրնտան չօգ տրր: Տէրինին սարլըղը,
եիւզլէրին սըզլէթի, սինիրլէրին թահրիք օլունմասը վէ
թիթիզլիքլէր իզլէնէճէք օլսա չօգ քէրրէ պու իչքիլէրին
իսթի՛մալինտէն իլէրի կէլտիյի կէօրիւլէճէք սիր: Պուն-
լարր պօլ պօլ իչմէք ըազը իչմէքտէն տահա մուզիրր
տիր: Բագրտա օլան զէհր ուչար նէ՛վտէն օլմազլէ ա-
նիտէ իխրաճ օլունրր: Փագաթ Բէն՝ վէ Գ-Ֆէն՝ վէ
Բեօպրօֆն տէլիլ անճագ զէհր տիրլէր, իլլա ճէսէտին
իչինտէ երզըլրպ գայըրլար: Անլէրին մանզուճէ ի ասա-
պիյէյէ օլան թէ՛ էսիրլէրի տահա մուզիրր տիր: Իչպու
զէհրլէրին իսթի՛մալինի 'ատէթ էալնլէրին խուրտխաչ
օլմուչ սինիրլէրինտէ պունը տէրհալ կէօրէպիլիրիզ: Զայ-
տա Բէն՝ն տախի վար տրր քի՛ ալպիւճէնի քէսէր, մի՛-
տէնին կասթրիք սույընըն բէրսինինի չէօքտիւրիւր եա-
խօտ պօզար, պէօյլէճէ անըն հազմ էտիճի գու՛վլէթինի
ազալտըր: Զայ իչէնլէր պու սէպէպտէն ազ զըտա ալըր-
լար, վէ չօգ քէրրէ սինիր 'իլլէթի (նիւրալթիա) վէ պաշ
ազըրսընա ուղրարլար:

Թէին վէ գաֆէին — չայ վէ գահվէնին խիւլասասը
— զէհրլի 'ունսուրլար օլուպ, հազմ ալէթլէրինին իչլէ-
մէսինի էվլէլա արթըրրլար, պա՛տէհու էքսիլտիրլէր:
չէօյլէ քի պունլարը աէ՛վամ իւզրէ գուլլանմագ մէզքիւր
ալէթլէրի գու՛վլէթտէն տիւշիւրիւր:

Զայ վէ գահվէնին թա՛ամ էանասընտա իսթի՛մալի
տախի ի՛թիրազըր տըր, շու սէպէպտէն քի՛ պունլար
տախի սա՛իր իչքիլէր միսիլլիւ մի՛տէնին կասթրիք սու-
յընը եուֆգալտըպ զա՛իֆլէնտիրէրէք հազմը իխլալ է-
տէրլէր, վէ էմիճի տամարլարը հատտէն աչըրը եիւքլէ-
տէրէք թա՛ամըն հազմընը կէրի գօրլար, պէօյլէճէ էք-
շիմէք հասըլ էտէրլէր: Պունլար սըճագ սըճագ իշիլտիյի

սէպէստէն տիկէր սըճագ ինքիւն միսիւն մի'տէյի էվ-
վէլա թահրիք էտէրլէր, պա'տէհու քիւլլիյէն կէվէտիպ
գուվվէթտէն տիւշիւրիւրլէր: Աալթ պու քեաֆի պիր
սէպէս տիր քի' չայ վէ գահվէ թա'ամ վագթընտա իշիւ-
մէմէլի տիր:

'Այնի շէյի տէրիզ գոգօա վէ շօգօլաթ ալէյհինտէ
տախի: Պուշլարըն թէ'էսիրի չայ վէ գահվէնինքինտէն
անճագ տէրէճէճէ Փարզլը տըր:

Ս Ի Ր Ք Է

Իսփիրթօլը ինքիւն միսիւն սիրքէ թէխէմիւր
(մայալանմագ, էքշիմէք) հասըլաթը օլուպ, իսփիրթօլը
հասըլ էտէն 'ամէլիյաթըն պիր ազ տահա իլէրիլէմէսի-
նին նէթիճէսի տիր: Սիրքէ հազմ ալէթլէրինի հէման օ
գուվվէթտէ իսփիրթօլը ինքիւնտէն տահա զիյատէ թահ-
րիք էտէր, վէ ճէսէտ իւզէրինէ թէ'էսիրի փէք մու-
զիրը տիր:

'ՈՒՄՈՒՄԻ ԻՇԱՐԼԱՐ

Տա'իմա տըգգէթ օլուհմագ կէրէք տիր քի' եէմէք
եէր իքէն էլլէր իլէ այազլար սըճագ օլտուն, զիրա պուշ-
լարըն իւշիւմէսի կէօթթէրիք քի' գան էյի ճէվէլան էթ-
մէյօր, հազմ ալէթլէրի հէրարէթլէնմիշ, վէ հազմ սու-
լարընըն իխրաճը ազալմըշ տըր: Պիր իշէ 'անէլէ էթտի-
յինիզտէ, թահրիք օլուհմըշ, սապրսըզ վէ էնտիշէլի օլ-
տըզընըգտա մի'տէնիզի էյիճէ տօլտուրմայընըզ, 'Ազլըն
անվալինին թա'ամըն հազմը իւզէրինէ 'ազիմ թէ'էսիրի
վար տըր: Քէյֆլի Քիքը քէյֆլի մի'տէյէ ա'լամէթ տիր:
Թա'ամտան ազ էվվէլ իշի թա'թիլ էտիպ բահաթլանմագ
Փա'իտէլի տիր: Պիլ ճիւմլէ թիճարէթ գայղուլարընը վէ
էնտիշէլէրինի, զազապ վէ թա'ղիրի պէր թարաֆ էյլէ:
Թա'ամ վագթընը Փէրահպախշ պիր վագթ էյլէ, պիւ-

ճիւղէ հաճէթլէրիմիզի թէտարիք էտէն Խալիզէ թէ-
չէքքիւր սուհաճագ վագրթ էյլէ : Թէչէքքիւր տէյիլ
սալթ թա'ամըն իլքինտէ պիր 'ային կիպի սուհուլմալը ,
իլլա պիւթիւն թա'ամ վագրթընտա Րըզգ վէրէնի թանը-
մալը իզ :

ԹԱ՛ԱՍ ԹԵՐԹԻՊԼԵՐԻ

ՃԸՆՏԸԳ ԳԱՊԻԼԷՍԻ

Էվվէլա տէնիլտիյի իւզրէ ճէսէտ ի ինսանիյէ եէվ-
միյէ 10½ տիրնէմ միգտարը եաղ լազըմ տըր : Ալլան
պու հաճէթիմիզի տօլտուրմագ իւզրէ Փընտըզ գապիլէ-
սինի վէրմիչ տիր , թի ճէվիզ , Ամէրիգա Փըստըզը (Փըս-
տըզ էլ 'ապիտ) , պատէմ , Փընտըզ , Շամ Փըստըզը , չամ
Փըստըզը միսիլիւ եաղը մէյվէլէրտէն 'իպարէթ տիր :
Պուհարըն սըզլէթլէրինին հէման եիւզ տէ էլլիսի եաղ
օլուպ , պու տախի հայվանաթ եաղլարը կիպի սատէ
վէ սիւզմէ օլմայըպ , իլլա սիւպհալանըր նէվ'տէն օլմազ
լէ , հազմը գօլայ տըր , վէ հէր նէվ' թա'ամ թէրթիպլէրինէ
իլլավէ օլուհա պիլիր :

Պու մէյվէլէրի մէնկէնէտէ սըզըպ եաղլարընը սիւ-
զիւպ տլմագ վէ թա'ամ թէրթիպլէրինէ իլլավէ էթմէք
հայվանաթ եաղը իսթի'մալ էթմէք գատար ի'թիրազը
տըր . զիրա մէյվէլէրին տախի սիւզմէ եաղլարը սիւպ-
եալանըր նէվ'տէն տէյիլ տիր , Իմտի անլէրի սըզըպ
սիւզմէքտէն իսէ՝ էզիպ թահին եալիմագ տահա փէք
էվլա տըր . զիրա թահին էզիլմիչ մէյվէ օլուպ , անտէ
եաղ տախի սիւպհալանըր պիր հալտէ տիր :

Յընտրգ գապիլէսինի էզիպ թահինն եափմագ իշինն խուսուսի պիր տէյիրմէն իճատ օլունմըչ օլուպ, արզու էտէնլէր Չարչու ի քէպիրտէ, Պէօյիք Չաղֆրանն խանրնատա, Ն⁰. Չյէ միւրաճա'աթ էտէ պիլիրլէր:

ԹԱՀԻՆ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐԻ

1. Պասէմ իշլէրինի պէյազլարմագ. — Իշլէրինն իւզէրինէ գայնար սու տէօքիւպ, պիր գաչ տազիգէ խաշլա: Պա'տէհու փարմազլարընլէ պիրէր պիրէր սըզըպ տէրիլէրինտէն փիւրթլէթ:

2. Ամէրիգա Ֆըսըղընը պէյազլարմագ. — Իշլէրի պիր սաճ թէփսի իշինտէ ֆուրուհտա պէչ տազիգէ գըզտըր: Ֆուրուհտանն չըգարըպ պիր թօրպա իշինէ գօ, պիր գաչ սա'աթ գալսըն: Պա'տէհու պիրէր ալուճ տօլուսը պիր պէզ իւզէրինէ սէրիպ եասսը սէրթ պիր թաչ իլէ սիւրիւշտիւր, թա քի տէրիլէրինն ճիւմլէսի գավլայա: Քեաֆֆէսինի պիր թէփսի իշինէ գօյուպ սավուր:

Ամէրիգա Ֆըստըղը ասլա գավրուլմամալը, զիրա իշինտէքի եազ շէտիտ հէրարէթէ մազհար էտիլինճէ գուվլէթլի պիր զէնր իխրաճ էտէր: Էյլէնճէ Ֆըստըղլարընտանն իճթինապ էյլէ:

3. Ֆրնսըղը պէյազլարմագ. — Իշլէրի սաճ պիր թէփսի իշինտէ միւ'թէտիլ պիր ֆուրուհտա պիր գաչ տազիգէ գըզտըր: Ֆուրուհտանն չըգար, սօզուսուհ: Պա'տէհու պիր լէպլէպիճի էլէյինէ գօյուպ պիր փարչա պէզ իլէ էյիճէ սիւրիւշտիւր: Ճիւմլէսի գավլայընճա սավուր:

4. Պասէմ քահիինի. — Պէյազլանմըչ իշլէրի միւ'թէտիլ պիր ֆուրուհտա գուրուլթ վէ կէվրէթ. ֆուրուհն փէք սըճագ օլմասըն քի' իշլէր գըզարմայա: Պա'տէհու անլէրի կէվլէք 'այար էտիլմիչ թահինն տէյիրմէնինտէն եախօտ էթ մաքինասընտանն կէչիրիպ, ֆուրուհտա եա սօպա իւզէրինտէ թէքրար գուրուլթ, վէ 'այարը սը-

զը թահին տէյիրմէնիյէ իւյիւթ : Ա՛լա թահին օլուր :

5. Ամէրիգա Ֆըստըղը թահինի . — Պէյազլանմըչ Ամէրիգա Ֆըստըղընը սըզընա 'այար էտիլմիչ թահին տէյիրմէնինսէն կէչիր . պիր թէնէքէ գութույա գօ , գութունըն գափաղընը գափայըպ պիր թէնէքէ իչինէ օթուրթ , թէնէքէնին իչինէ գութունըն իւչ րուպ'ընը գափլայաճագ միգտար սու գօ , թէնէքէնին գափաղընը գափայըպ քէսքին աթէչտէ ալթը սա'աթ պիր տիւզիւյէ փիչիր : Թէնէքէտէքի սու էքսիլտիքճէ սու ի'լավէ էյլէ : Վագրթ գազանմաղ իչիւն պունը ազչամտան փիչիրմէյէ պաչլա , եաթար իքէն աթէչի վէ սույը թազէլէ , սապահլայըն փիչմիչ պուլուրսըն : Գավրուլմուչ Ֆըստըգտան թահին ասլա եափըլմամալը :

6. Ճէվիգ թահինի . — Ճէվիգ իչլէրինի պիր թէփսի իչինտէ կիւնէչէ գօ գուրուսըն , եախօտ սօպանըն ալթընա սէրիպ գուրութ : (Ճէվիգ վագթըլլէ էյիճէ գուրուտըլմատըղընտան իչինտէ պիր ազ նէմլիք գալըյօր :) Իչլէրի էլինլէ գըրըպ ուֆագլաչտըր , պու եօլ իլէ գապուզարըն էփ էյի պիր գըսմը գավլար . պա'տէնու սավուր , իչինտէն չէօփլէրի վէ տըչ գապուզըն փարչալարընը էյիճէ չըգար : Թահին տէյիրմէնինէ օրթա պիր 'այար վէրիպ իւյիւթ , ինճէ վէ լէզիգ թահին օլուր :

Ճէվիգ իչլէրինի էթ մաքինասըլլէ տէ իւյիւտէ պիլիրսին , ֆագաթ թահինի գապա օլուր :

Իչլէր ուն էլէյինտէն տախի կէչիրիլէրէք կիւզէլ թահին եափըլա պիլիր : Իչլէրի էվվէլա հավանտա էյիճէ տէօյ , գավի վէ սըգ պիր ուն էլէյինէ (սըգ տէմիր թէլլիսի էն ա՛լասը տրր) գօ , վէ պիր օտուն հավան էլի իլէ պասարագ սիւրիւչտիւր , էլէյին ալթընա ինճէ ուն կիպի թահին կէչէր :

7. Պասէմ գայմաղը . — Պիր չօրպա գաչըղը պատէմ թահինինի սօղուգ սու իլէ էգ , սույը ազար ազար

ի՛լապէ եյլէ, թա քի գայմագ գաթըլըընա կէլէ, էզմէք
'ամէլի միւքէմմէլ օլսուն:

8. Ֆըսըգ գայմաղը. — Պիր շօրպա գաշըը Ամէ-
րիգա Ֆըստըըը թահինինի սօղուգ սու իլէ էզ, գայմագ
գաթըլըընա կէթիր:

9. Ֆըսըգ սիւսիւ. — Ֆըստըգ գայմաղընը եափար
կիպի եափ, անճագ քի սիւտ գարարընա կէթիրմէք իւզ-
րէ զիյատէ սու ի՛լապէ եյլէ:

10. Ֆընսըգ թահինի. — Պէյազլանմըշ Ֆընտըգ ի-
չինի սըզըճա ա՛յար էտիլմիշ թահին տէյիրմէնինտէն կէ-
չիր: Պատէմ գայմաղը թէրթիպինճէ գայմագ տախի եա-
փըլա պիլիր:

Չամ Ֆըսըղը թահինի. — Իչլէրի էվլէլա էյիճէ
եըյգա, կիւնէչտէ սէր գուրութ: Պա՛տէհու օրթա ա-
յարըը թահին տէյիրմէնինտէն կէչիր: Սու իլէ էզիլէրէք
գայմագ տախի եափըլա պիլիր:

11. Ֆըսըգ սէօյիւճիւ. — 100 տիրհէմ Ֆըստըգ
թահինի (փիշմէմիշ), 166 տիրհէմ սու, 70 տիրհէմ գավ-
րուլմըշ ուն: Թահինի սու իլէ տիւզկիւնճէ էզիպ սիւտ
եափ, պունըն իչինէ գավրուլմըշ ունը ազար ազար ի՛-
լապէ էտէրէք տէօյիւչտիւր, թա քի գաթը պիր խամուր
օլա: Պիր ազ թուգ տախի գօյա պիլիրսին: Ուամուրը
պիր թէնէքէ գութույա գօյուպ Ֆըստըգ թահինի փիշի-
րիր կիպի փիշիր: Իչինտէ փիշտիյի գութուտա պիր գաշ
սա՛աթ սօղուսըն: Էթ սէօյիւչիւ հիյէթինտէ վէ լէզզէ-
թինա:է կիւզէլ պիր թէրթիպ օլուպ, էթ մագամընտա
թա՛ամլարա գուլլանըլա պիլիր:

Սուսամ թահինի տախի Ֆընտըգ թահինլէրի մէսա-
պէսինտէ օլուպ, թա՛ամ թէրթիպլէրինէ գուլլանըլա պի-
լիր: Շըրըգ եա շըրլաղան եաղընտան իճթինապ էյլէ:

Թահին տէյիրմէնինտէն եախօտ էթ մաքինասընտան
մահրում օլանլար Ֆընտըգ գապիլէսինտէն օլան եաղը

մէյվէլէրի պիր թաշ հապանտա էյիճէ տէօյերէք վէ սըգ
պիր սիւզկէչտէն եա էլէքտէն կէչիրէրէք պիր ազ գապա
թահին էլտէ էտէ պիլիրլէր :

Հ Ո Ւ Պ Ո Ւ Պ Ա Թ

Հուպուպաթ գապիլէսի, եա'նի պուղտայ, եուլաֆ, փիրինճ, վէ էմսալի հապպէլէր, ճիււլէ թա'ամ մատ-
տէլէրինտէն էն զըտալըսը օլուպ, էկէր միւնասիպ սու-
րէթտէ փիշիրիլիր վէ էյի շիյնէնիլիր իտէ, գօլայ հազմ
օլունուրլար : Անլէրտէ օլան զըտա 'այնի միգտար էթտէ
օլան զըտանըն իւշ միսլի օլուպ, բրօթէիտ (թութգալ)
իլէ նիշասթէնին նիսպէթի տախի ճէսէտէ իզթիզա էտէն
միգտարտա տըր, եա'նի յ թութգալա 7 նիշաստէ : «էք-
մէք 'էօմրիւն տիրէյի տիր» քէլամը փէք տօղրու տըր :

Հուպուպաթը միւնասիպ սուրէթտէ փիշիրմէյէ տըգ-
գէթ օլունմալը, Փիշիրմէքտէն մագսէտ անլէրի եում-
շաթմագ օլմամալը, իլլա նիշասթէ 'ունսուրընը շէքերէ
թահվիլ էթմէք օլմալը տըր : Թագէ պաշազլարտա նի-
շասթէ շէքեր հալինտէ օլուպ, եէնիլտիքտէ անի-
տէ գանա դարըչըպ վիւճուտին թէրքիպինէ կիրէր : Ֆա-
գաթ վագըթ միրու ըիյլէ մէզքիւր շէքեր նիշասթէյէ թէպ-
տիլ օլուր, քի էրիմէզ վէ սալեարտան թէ'էսիր գապուլ
էթմէզ : Փիշիրմէքտէն մագսէտ հապպէլէրի կէրի պաշազ
հալինէ կէթիրմէք տիր : Ալէլ 'ումուճ թէնճէրէտէ փի-
շիրմէք ուսու իիյլէ պու նէթիճէ հասըլ օլմագ, զիրա փիշ-
մէք միւտտէթի փէք գըսսա տըր : Վէ շայէտ ուզուն
միւտտէթ փիշիրմէք իսթէնիլտէ թէնճէրէնին տիպինէ եա-
փըչըպ եանար : Պու սէպէպտէն հուպուպաթը ուզուն
միւտտէթ փիշիրմէք իշիւն թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ
ուսուլինի գուլանմագ կէրէք տիր : Պու ուսուլը իլէրի-
տէ թա'րիֆ էտէճէյիզ : Ֆագաթ էն ա'լասը հուպուպա-
թը գափուրմագ ուսուլը տըր : Պունտա նիշասթէ գուրու

վէ շէտիտ հէրարէթէ մազհար օլարապ շէքէրին տէքս-
թրին հէվինէ թէհավվիււ էտէր, վէ սալեար իլէ մէզճ
էտիլինճէ անիտէ շէքէր օլուպ գանա գարըըը: Հէմ գավ-
րուլմըշ հուպուպաթ գուրու օլմազլէ շիյնէնիլիպ, սալեա-
րըն չօգ գայմանըսընը թէշվիգ էտէր, սալեար տախի
մի'տէնին կաթրիք սուլընը թէշվիգ էտէր: Շէօյլէքի
գավուրմապ ուսուլը հազմ ուսուլը տըր: Պունտա վա-
զըթ տախի գազանըըը, զիրա փիշիրմէք ուսուլը սա'աթ-
լարճա վազըթ ալըր իքէն, պու նիսպէթլէ ազ վազըթ
ալըր: Հուպուպաթը եա ուն եափըպ սիմիտ վէ փէքսի-
մէթ հալինտէ Փուրուհասա փիշիրիպ գըզարթմալը, եա
տա էվվէլա հապպէ (հասիկ) հալինտէ գավուրուպ պա'-
տէհու թէնճէրէտէ փիլավ կիպի փիշիր մէլի:

ՍԻՄԻՏ ՎԷ ՓԷՔՍԻՄԷԹ

12. Պուլիսայ ունու սիմիսի. — 3 գապ (*) ուն, 1
գապ սօղուգ սու, $\frac{1}{2}$ գապ Փըստըգ թահինը եա ճէվիգ
թահինի: Էվվէլա թահինի սու իլէ էզ: Պա'տէհու ունը
սէյրէք պիր էլէքտէն կէշիրիպ, պիր լէյնէնէ գօ, վէ է-
զիլմիշ թահինի անըն իշինէ ազար ազար տէօքիւպ խա-
մուր եափ: Սամուրը պէշ օն տագիգէ կօղուր, թա քի
տիւզ վէ էլինէ եափըշմազ պիր հալէ կէլէ: Պա'տէհու
անը իւշ գըսմա պէօլիւպ, պէհէր գըսմը էքմէք թախ-
թասը իւզէրինտէ էլինին այասըյլէ տէֆ'ա պէ տէֆ'ա
եուվարլայարազ իւշ բուպ' փարմազ գալընըըընտա ու-
զուն պիր խամուր եափ, անը պըշազըն սափը ուզուն-
ըըընտա գըսմլարա քէս, իւզէրլէրինի պիր չաթալ իլէ
տէլիքլէ, ճիւմլէսինի ազաճըգ զէյթուն եազըյլէ եազլան-
մըշ սաճ պիր թէփսի իշինէ տիւզ, Փուրուհասա փիշիր,
թա քի գըզարա:

(*) 100 տիրհէմլիք սու էօյշիւսիւ տիր:

13. Մէյվէլի սիմիս. — 3 գապ ուն, $\frac{1}{2}$ գապ Ֆրստորգ եա ճէվիգ թահինի, 1 գապ սողուգ սու, $\frac{1}{2}$ գապ քիշնիշ եա չէքիրտէքսիգ իւզիւմ: Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ խամուր եափ, էյիճէ եողրըլտըգտա իշինէ եարըմ գապ քիշնիշ եա իւզիւմիւ (եըյգանմըշ, այթլանմըշ վէ գուրումուշ) եողուրարագ եէտիր, վէ էվվէլքի ուսուլտէ սիմիտ եափ:

14. Մէյվէլի փէֆսիմէթ. — 3 գապ ինճէ ուն, 1 գապ Ֆրստորգ եա ճէվիգ թահինի, 1 գապ սու, պիր միգտար խուրմա եա ինճիր: Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ խամուր եափըպ էյիճէ եողուր: Սամուրը իքի գրամա պէօլիւպ, էքմէք թախթասը իւզէրինտէ օգլաղըյլէ ինճէ եուֆգալար եափ: Ինճիրի եախօտ խուրմայը (չէքիրտէքլէրի չըգարըմըշ) գըյմալայըպ եուֆգալարըն պիրին իւզէրինէ զալընճա սէր, տիկէր եուֆգայը տա իւսթիւնէ գափատըպ օգլաղըյլէ սիւրիւ շտիւրիւպ պասըշտըր: Պա'տէհու պոււը միւրապպա'լարա (տէօրթ քէօշէ գըսմլարա) քէսիպ, սիմիտ մրսիլլիւ ֆուրունտա փիշիր: Սուճուրը թախթանըն իւսթիւնտէ եողուրմագ վէ աշմագ իշիւն պիր բուպ' գապ ֆաղլա ուն ալ:

15. Սասէ ուն եուֆգասը. — Պիր գապ սողուգ սու իշինէ եողրուլաճագ տէրէճէ գաթը' խամուր օլաճագ գատար ուն եաՎաշ եաՎաշ գարըշտըր: շէօյլէ քի իշինէ միւմքինի մէրթէպէ չօգ հաՎա կիրսին: Ինճէ եուֆգալար աշ, միւրէպպա'լարա քէս, գապարմագտան մէն' իշիւն իւսթլէրինի պիր շաթալ իլէ տէլիքլէ, ֆուրունտա փիշիր, թա քի գըգարա:

16. Ճէվիգլի եուֆգա. — $\frac{1}{2}$ գապ ճէվիգ իշի, 1 գապ սողուգ սու, 3 գապ ուն: Ճէվիգլի հաՎանտա էյիճէ տէօյիւպ գաՎի վէ սըգ պիր էլէքտէն, եախօտ թահին տէյիրմէնինտէն կէշիրիպ, սու իլէ էգ: Պա'տէհու ունա ի'լաՎէ էտիպ ուսուլի իւզրէ գաթը պիր խամուր եափ,

էյիճէ եօղուր, ինճէ եուֆգալար աչըպ պըչագ իլէ միւ-
րէպպա'լարա քէս, վէ ֆուրուհատա փիշիր, թա քի խա-
ֆիֆճէ գըզարա:

17. Պասէմի սիմիս, — $1\frac{1}{2}$ գապ պատէմ թահինի,
1 գապ սօղուգ սու, 3 գապ ուն: Ուսուլի վէճնլէ փիշիր:

18. Գըթըր կէվրէֆլէր. — Իքի իւչ կիւնլիւ ք պայաթ
էքմէյի ինճէ տիլիմլէրէ քէսիպ, սէրին պիր ֆուրուհատա
պիր սա'աթ գատար գուրութ վէ խաֆիֆճէ գըզարթ:
Պու իքինճի քէրրէ փիշմէքլէ նիշասթէ շէքէրին տէքսթ-
րին նէվ'ինէ թէհավվիւ էտէր, վէ էյիճէ չիյնէնիպ սալ-
եար իլէ գարըշընճա անիտէ շէքէրէ տէօնէր:

19. Նուլաֆ փէֆսիմէթի. — 4 գապ եուֆգա եու-
լաֆ (Quaker's Rolled Oats. Ղալաթատա, Փէրշէմպէ
Պագարընտա, էքօնօմի նամ ինկլիզ պագալտա պուլու-
նըր), 1 գապ ինճէ ուն, $1\frac{1}{4}$ գապ սօղուգ սու, $1\frac{1}{8}$
գապ ֆըստըգ թահինի: Ունը վէ եուլաֆը պիրի պիրինէ
գարըշտըր, թահինի տէ սու իլէ էգիպ, պունընլէ անլէրի
խամուր-եափ, էյիճէ եօղուր, $\frac{1}{5}$ փարմագ գալընլըղըն-
տա միւրապպա' փէքսիմէթլէր եափըպ, իւսթլէրինը պիր
չաթալ իլէ տէլիքլէ, վէ միւ'թէտիլ պիր ֆուրուհատա
փիշիր:

20. Նուլաֆ ֆէֆլէրի. — $1\frac{1}{4}$ գապ գայնար սու, 1
չայ գաշըղը ֆըստըգ թահինի, 1 գապ ինճէ եուլաֆ ու-
նը (պալատէքի մաղազատա պուլուհար): Նուլաֆ ունը
թաղէ օլմալը, եօխսա քէքլէրտէ աճը պիր թատ օլուր:
Թահինի սուչա գարըշտըրըպ գայնաթ, եուլաֆըն իւս-
թիւնէ տէօք, գարըշտըր, 'ալ էլ 'աճէլէ պիր փարմագ
գալընլըղընտա փիտէ եափըպ, պիւթիւն պիր փարչայը
աթէչ իւղէրինտէ պիր սաճտա փիշիր, եա տա միւթէ-
նէվվի' փարչալարա քէսիպ ազաճըգ զէյթուն եաղըլէ
եաղլանմըշ թէնէքէ պիր թէփօի իչինտէ ֆուրուհատա
փիշիր:

21. Մըսըր ունը փէֆսիմէթի . — 1 գապ Մըսըր պուղտայր ունընը խաֆիֆճէ գրգարթ : Տահա սըճագ իքէն $\frac{1}{4}$ շայ գաչըղը թուզ վէ իքի գապ միգտարը գայնար ճէվիզ գայմազը գաթ , էյիճէ տէօյ : Սամուր քէնտի շէքլինի թութածագ գատար գաթը՝ օլածագ . իմտի սույըն միգտարընը պա թէճըիպէ ազալտըպ արթրրա պիլիրսին : Տիպի եաղլանմըշ պիր սաճ գապա խամուրը գաչըզ գաչըզ գօ . Ֆուրուհտա փիշիր , թա քի իքի թարաֆը տա էյի գըզարա :

22. Տիկէր պիր Գէվ'ի . — Պիր գապ էն ա'լա Մըսըր պուղտայր իմրիկի ալ , իշինէ պիր շայ գաչըղը շէքէր իլէ պիր ազ թուզ աթ , պունը պիր գապ սըճագ Ֆըսարգ սիւտիւ իլէ խաչլա , էյիճէ տէօյ , պիր փարմագ գալընլըղընտա քէքլէր եափրպ , ազաճըզ գէյթուհ եաղըլէ եաղլանմըշ սաճ գապ իշինտէ Ֆուրուհտա փիշիր :

ՀՈՒՊՈՒՊԱԹԸ ՓԻՇԻՐՍԷՔ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐԻ

23. Տէօյմէ եախօս ֆէփէյի գալլասրլմըօ պուղտայ . — 4 գապ սու , 1 գապ տէօյմէ : Տէօյմէնին թաչլարընը տիգգաթլէ այթլա , ազչամտան սույա գօ , սապահատէք ըսլանսըն : Սապահչայըն սույընը սիւզ , տէօյմէյի էյիճէ եըզգայըպ տէօրթ գապ գայնար սույա աթ , փիշսին : Պիր սա'աթ միգտարը փիշինճէ էօզլէնիպ թէնճէրէնին տիպինէ շէօքմէյէ պաչլար , օ գէման անը տահա քիւչիւք պիր գապա շէք , վէ պէօյիւճէք պիր թէնճէրէնին իշինէ պիր միգտար սու գօյըպ՝ օլ գապը (գափաղը գօնմըշ օլարագ) պու թէնճէրէնին իշինէ օթուրթ , թէնճէրէնին գափաղընը գափայըպ կէրի աթէշ իւզէրինէ գօ , պիր գաչ սա'աթ փիշսին : Պուհա տէրիզ թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլը : Պու սուրէթլէ հէմ տէօյմէ թէնճէրէնին տիպինէ եափրչմագ , հէմ տահա լէզզէթլի օլուր : Տըշ թէնճէրէնին սույը էքսիլտիքճէ սու ի'լավէ էլէ :

24. Տէօյմէ իւզիւմիէ . — 4 գապ սու , 1 գապ տէօյմէ , 1 գապ սիյան գուրու իւզիւմ : Տէօյմէյի էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր : Իւզիւմիւ տախի էյիճէ երյգայրպ խաֆիֆ աթէշտէ եավաշ եավաշ փիշիր : Թա'ամտան էվվէլ տէօյմէնին իշինէ կիւզէլճէ գարըշտըր : Էկէր իւզիւմիւ իպթիտատէն տէօյմէ իլէ պէրապէր փիշիրիրսէն , իւզիւմիւ փէք եուճայրպ երրթըլըրլար , վէ թա'ամըն լէզզէթի գաշար :

25. Կորկոս . — Կորկոտ տէօյմէնին գըրըլմըշը օլմազլէ , հէման 'այնի թարգտա փիշիրիլէլի , անճագ քի կէճէտէն ըսլատըլմասը իճապ էթմէզ :

26. Քալրուլմը սէօյմէ . — 4 գապ սու , 1 գապ տէօյմէ : Տէօյմէյի Ֆուրունտա եա սըրը պիր թալատա աթէշ իւսթիւնատ գըզարթ : Պա'տէհու գայնար սույա աթըպ խաֆիֆ աթէշտէ իւշ սա'աթ փիշիր : Փէք լէզիզ վէ հազմը գօլայ օլուր :

27. Պուլլուր փիլավը . — 3 գապ սու , 1 գապ պուլլուր : Պուլլուրը տըգգէթլէ այթլատըգտան սօնրա Ֆուրունտա եա թալատա գըզարթ : Սըգ սըգ գարըշտըր քի ճիւմէսի միւսավի գըզարսըն : Պա'տէհու 3 գապ գայնար սու իշինէ աթ , խաֆիֆ աթէշտէ սույը շէքիլէնէտէք փիշսին : Պու հէվ փիլավ տահա լէզիզ վէ հազմը տահա գօլայ օլուր :

Կորկոտը տախի հէման պու մինվալ իւզրէ փիշիր :

28. Ատուրէ . — 60 տիրհէմ տօյմէ , 15 տիրհէմ նօխուտ վէ Ֆասուլեա , 5 տիրհէմ փիրինճ ունը , 20 տիրհէմ շէքէր : Պիր գապտա տէօյմէյի վէ տիկէր պիր գապտա նօխուտ իլէ Ֆասուլեայը ազչամտան ըսլաթ : Սապահլայըն տէօյմէյի իքի օգգա գայնար սույա աթ , փիշմէքտէ օլտուն : Նօխուտ իլէ Ֆասուլեայը սուտան չըգարըպ պիր պէզ իւզէրինէ սէր , եասը սէրթ պիր թաշ իլէ սիւրիւշաթիւրիւպ տէրիլէրինի գավլաթ , թէ-

միզլէ : Տէօյմէնին սուլու գայնայլայ շէքիլինճէ , իքի
օգգա սու տահա գօյուպ , Ֆասուլեա իլէ հօխուտը ի'լա-
վէ էյլէ , պիրլիքատէ փիշսինլէր : Սու եինէ շէքիլինճէ , իքի
օգգա սու տահա ի'լավէ էյլէ , սույըն եարըսը շէքիլէնէ-
տէք փիշսին : Պէօյիւճէք պիր գաշըգ իլէ էգիշտիր , քի
տահա էօզլիւ օլա : Շէքէրի տէ ի'լավէ էյլէ : Պա'տէհու
փիրինճ ունընը սօղուգ սու իլէ էյիճէ էգիւգ իշինէ գարըշ-
տըր , վէ եարըմ սա'աթ գատար տահա փիշիր : Թապագ-
լարա շէք , տօնսըն , իւզէրլէրինէ քիշնիշ Ֆըստըգ տիզ :

29. Իմրիկ . — 8 գապ սու , 1 գապ ի'րիկ : Սույը
գայնաթ , իմրիկի եավաշ եավաշ ի'լավէ էյլէ թէնճէրէյի
պիր գաշըգլէ գարըշտըրարագ , թուզընը աթ , վէ գա-
թըլաշանա տէք փիշիր : Պա'տէհու թէնճէրէ թէնճէրէ
իշինտէ ուսուլը իւզրէ պիր գաշ սա'աթ տահա փիշիր :
8 գապ սու եէրինէ 6 գապ սու վէ 2 գապ փէքմէզ իս-
թի'մալ օլունա պիլիր : Լէզիգ իմրիկ փէլթ էսի օլուր :

30. Իմրիկ հէլվասը . — 100 տիրհէմ իմրիկ , $\frac{1}{2}$
օգգա սու , 100 տիրհէմ փէքմէզ , 50 տիրհէմ ճէվիզ թա-
հինի : — Իմրիկի խաֆիֆ աթէշտէ գըզարթ : Աթէշտէն
էնտիրիպ ճէվիզ թահինինի պիր գաշըգ իլէ իմրիկէ եէ-
տիր : Տիկէր պիր գապտա փէքմէզ իլէ սույը պիրի պի-
րինէ գարըշտըրըպ գայնաթ : Իմրիկի թէրրար աթէշէ
գօյուպ , իշպու գայնար սէյեալը անըն իշինէ տէօք , պիր
գաշըգ իլէ իմրիկի գարըշտըրմագտա օլարագ : Սէյեալ է-
յիճէ շէքիլինճէ թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլը իւզրէ
պիր սա'աթ տահա փիշիր :

31. Փիրինճ փիլավը . — 3 գապ սու , 1 գապ փի-
րինճ : Փիրինճի պիր գաշ էլ սու իլէ եըյգա , թաշլարընը
այթլա , պուզտայ բէնկինտէ գըզարթ : Պա'տէհու իւշ
գապ գայնար սույա աթըպ , սույը շէքիլիպ փիլավ հա-
լինէ կէլէնէտէք փիշիր : Պու հէվ' փիրինճ փիլավը հէմ
տանէլի , հէմ հագմը փէք գօլայ օլուր :

32. Սէպզէլի փիլավ . — Գապուղը գավառումը Ֆասուլեա եա նոխուտ եա մէրճիմէյին սատէ թէրթիպ իւզրէ փիշմիշինաէն (պագ սէպզէվաթ թէրթիպլէրինէ) պիր միգտար այրպ 3 գապ սու իլէ էզ , վէ ուսուլի վէճնւլէ պուլղուր եա փիրինճ փիլավը փիշիր :

33. Թահինլի փիրինն փիլավը . — Փիլավը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր , սույրնը էյի շէքմէզատէն փիրիննին 100սէ 30ը նիսպէթինտէ Փրստըզ թահինինի գայմագ էտիպ իշինէ գարըշտըր :

34. Փիրինն փիլավը սոմաթէս սույրնեսա . — 100 տիրնէմ տոմաթէսի էյիճէ երյգայրպ էզ , վէ սիւզկէչատէն կէշիրիպ , կէշէնի ալ , իւզէրինէ 'ատի սու իլավէ էտիպ 3 գապա իպլաղ էյլէ , գայնաթ , վէ էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիրինն փիլավը փիշիր :

35. Փիրինն իւզիւմլէ . — 2 գապ սու , 1 գապ փիրինն , 1 գապ իւզիւմ : Փիրիննի երյգայրպ թէմիզլէտիքտէն սոնրա գայնար սույա աթըպ փիշիր : Գուրու սիյան իւզիւմիւ տէ երյգայրպ թէմիզլէտիքտէն սոնրա այրը պիր գապտա փիշիր : Փիրինն եոււմշար կիպի օլոււնճա , անը պոււնըն իշինէ գարըշտըրըպ , խաֆիֆ աթէչտէ եարըմ սա'աթ գատար տահա փիշիր :

36. Սէօյիււլիլ փիրինն փիլավը . — Փիրիննի նէման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր , պա'տէնու պիր միգտար Փրստըզ սէօյիււլիւնիւ թավլի գարը կիպի միւքեա'ապ փարչալարա տօղրայրպ իշինէ գարըշտըր , եավաշ եավաշ վէ ասլա գարըշտըրմայարագ պիր ազ տահա փիշիր :

37. Եուլաֆ . — 4 գապ սու , 1 գապ եուլաֆ պոււղուրը (էգօնօմի նամ ինկլիզ պագալընտա պոււլոււնըր) , Գայնար սույա եուլաֆը գարըշտըր : Գաթըլաշտըրգտան սոնրա թէնճէրէ թէնճէրէ իշինտէ ուսուլը իւզրէ 3-4 սա'աթ փիշիր :

Պու եէմէք սօղուտըգտա պըշագլէ քէսիլէնէք գա-
տար գաթը օլուր : Տիլիմլէրէ քէս , պէ հէր տիլիմի գը-
թըր կէվրէք ուֆանթըսընա պէլէ , ֆուրուհտա գըզարթ :

38. Եուֆգա եուլաֆ . — $2\frac{1}{2}$ գապ սու , 1 գապ
եուֆգա եուլաֆ : Սույր գայնաթ , եուֆգա եուլաֆը
ի'լավէ էյլէ , վէ գաթըլաշանատէք գարըշտըրարագ փի-
շիր : Պա'տէհու թէնճէրէ թէնճէրէ իշինատէ ուսուլը իւզ-
րէ իքի սա'աթ տահա փիշիր :

39. Մըսըր պուղսայը իմրիկի . — 4 գապ սու , 1
գապ իմրիկ : Իմրիկի գայնար սույա ի'լավէ էտիպ , գա-
թըլաշանատէք գարըշտըրարագ փիշիր : Պա'տէհու թէն-
ճէրէ թէնճէրէ իշինատէ ուսուլը իւզրէ 3—4 սա'աթ տա-
հա փիշիր :

40. Մըսըր պուղսայը իմրիկի մէյվէ իլէ . — Հէ-
ման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր : Եէմէզտէն էվվէլ
իշինէ էյի փիշիշ իւզիւմ եա գըյըմըշ ինճիր ի'լավէ էյլէ :

41. Մըսըր պուղսայը իմրիյի Ֆուրուհտա փիթմիթ .
— Հէման էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշէն իմրիկ սօղու-
տըգտա տիլիմ տիլիմ քէս , իւսթլէրինէ պիր ֆըրշա իլէ
ֆըստըպ թահինի գայմազը սիւր , գըթըր կէվրէք ուֆան-
թըսընա պէլէ , ֆուրուհտա եա աթէշ իւզէրինատէ ըսկա-
րատա գըզարթ :

42. Մըսըր պուղսայը իմրիյի գավուլիթ . — 3 գապ
սու , 1 գապ իմրիկ : Իմրիկի պիր թավատա եա ֆու-
րուհտա խաֆիֆճէ գըզարթ : Պա'տէհու գայնար սույա
գարըշտըրըպ խաֆիֆ աթէշտէ իքի սա'աթ փիշիր :

43. Մըսըր պուղսայը իմրիկիհիսէն հէլվա . — 100
տիրհէմ իմրիկ , $\frac{1}{2}$ օգգա սու , 100 տիրհէմ փէքմէզ , 50
տիրհէմ ճէվիզ թահինի : Իմրիկ հէլվասը կիպի փիշիր :
Իշինատէ փիշտիյի գապտա սօղուսըն : Պա'տէհու գալըպըյլէ
չըգարըպ պիր թապաղա գօ , տիլիմ տիլիմ քէս եէ : Պու
թա'ամ գայէթ լէզիզ վէ հազմը գօլայ տըր :

44. Ֆրէնկ արփասը . — 3 գապ սու, 1 գապ արփա : Արփայը խաֆիֆճէ գըզարթ, գայնար սույա ի'լավէ էտիպ' սույը չէքիլինճէյէտէք փիշիր : Թէպտիլաթ օլսուն տէյիւ, եէմէզտէն էվլէլ իշինէ փիշի'ն գուրու իւզիւմ գարըշտրրա պիլիրսին :

ՀՈՒՊՈՒՊԱԹԼԷ ՊԵՐԱՊԷՐ ԵԷՆԻԼԷՃԷՔ ՊԱ՛ՋԸ ԹԷՐԹԻՊԼԷՐ

45. Տօմաթէս սայցասը . — Տօմաթէսլէր թագէ վէ եէթկին օլսուն . տիլիմլէ, փիշիր, գուվվէթլի պիր էլէքտէն եա սիւզկէշտէն էզիպ կէշիր : Իքի գապ միգտարը ալըպ գայնաթ, պիր չօրպա գաշըղը ունը խաֆիֆ գըզարտըպ' պիր ազ սօղուգ սու իլէ էզէրէք իշինէ գարըշտրր : Պիր չօրպա գաշըղը ֆըստըգ թահինինի պիր ազ տօմաթէս սույը իլէ էզիպ ի'լավէ էյլէ, թուզընը գօ, վէ պիր գաշըգ իլէ գարըշտրրարագ գայնաթ, թաքի քեաֆի միգտար գաթըլաշա :

46. Թահին սայցասը . — Պիր չօրպա գաշըղը ֆըստըգ թահինինի իքի գապ սու իլէ սիւտլէնտիր, գայնաթ : Իշինէ իւշ չօրպա գաշըղը ունը թավատա խաֆիֆճէ գըզարտըպ' պիր ազ սօղուգ սու իլէ գայնագլանտրրարագ ի'լավէ էյլէ, փիշիրիպ գաթըլաշտրր :

47. Մէյվէ սայցասը . — 1 գապ գըյըմըշ ինճիր եախօտ խուրմա, 2 գապ սու : Մէյվէյի ինճէ գըյմալայըպ գայնար սույա ի'լավէ էյլէ, եավաշ եավաշ փիշսին, թաքի էյիճէ փիշիպ գաթըլաշա : Շէքէր գաթմապ իսթէմէգ :

48. Սէօյիւժ Լահնիսի . — Պիր պաշ սօշանը գըյմալայըպ' պիր չայ գաշըղը գէյթուն եաղընտա փիշիրիպ գըզարթ : 1 1/2 գապ տօմաթէս սույը ի'լավէ էյլէ, պիր չայ գաշըղը գալրուլմըշ ուն իլէ գաթըլաշտրր : էյի պիր գայնարա կէթիրիպ, թավլի զարլարը կիպի միւքեա'ապլարա քէսիլմիշ ֆըստըգ սէօյիւշիւ իւզէրինէ տէօք :

49. Թահին գայնաղը . — Պատէմ եախօտ Ամէրիգա

Քրստըղը թահինինի գայմագ գաթըլըղընա կէթիր, թուզ
իլավէ էյլէ, ազաճըգ գայնաթ:

ԽԱՄՈՒՐ ԻՇԼԷՐԻ

50. Մագարնա, գուշգուշ, շէհրիյէ վէ էմսալի իս-
մուր իչլէրի զայէթ զրտալը, հազըրլումասը վէ հազմը փէք
գոլայ թաամ օլմաղլէ սօֆրամըզտա էնէմմ պիր մէվգի'
թու թմագ կէրէք տիր:

51. Մագարնա սասէ. — Մագարնայը պիր փարմագ
ուզուճըղընատա զըսմլարա զըր, պիր գապ սօլուսը ս-
լըպ, գայնար սույա աթ, թուզ տախի իլավէ էտիպ պիր
սա'աթ միգտարը փիչիր: Պա'տէհու սույընը սիւզիւպ,
իւզէրինէ տօմաթէս եա թահին սալցասը իլավէ էյլէ:

52. Մագարնա քավասը. — 1 գապ մագարնա, 2
գապ գրթըր կէվրէք ուֆանթըսը, $\frac{1}{2}$ գապ Քրստըղ թա-
հինի, 2 գապ սու, պիր ազ մաղտանօս վէ սօղան: Մա-
գարնայը էվլէլքի թէրթիպ իւզրէ փիչիր, սիւզիւլէն
սույը իքի գապա իպլազ էյլէյիպ անընլէ թահինի էզ,
իչինէ կէվրէք ուֆանթըսընը տէօք, մաղտանօս իլէ սօ-
ղանը գրյմալալըպ իչինէ գարըշտըր: Պիր թօփրազ ֆու-
րուն գապընըն տիպինէ պիր գաթ մագարնա տէօշէ, իւ-
զէրինէ պիր գաթ մէզքիւր թէրքիպտէն տէօշէ: Պուընըն
իւսթիւնէ պիր իքինճի գաթ մագարնա, վէ եինէ պիր
տիկէր գաթ մէզքիւր թէրքիպտէն տէօշէլէրէք պէօյլէ
տէվամ էթ, էն իւսթ գաթ մէզքիւր թէրքիպտէն օլսուն:
Փուրունտա 20 տագիգէ փիչիր:

53 Սէօյիւճիւ մագարնա. — Մագարնայը էվլէլքի
թէրթիպ իւզրէ փիչիր, սույընը սիւզ: Պիր միգտար
Քրստըղ սէօյիւչիւնիւ ինճէ գրյմալայըպ, պիր ֆուրուն
գապընա պիր գաթ մագարնա, պիր գաթ անտէն տէօ-
շէ, էն իւսթ գաթ սէօյիւշ օլսուն, ճիւմլէսինին իւզէ-
րինէ մագարնանըն սիւզիւլմիւշ սույընը (իչինէ պիր ազ
Քրստըղ թահինի էրիաիլմիշ օլարագ) տէօք, ֆուրունտա
20 տագիգէ փիչիր:

54. Պիր սիկէր նէվի . — Սատէ մագարնա թէրթի-
պի իւզրէ փիշիր : Փիշմէք խիթամ պուլմագտան ազ էվ-
վէլ սէօյիւշիւ միւքեա'ապլարա տօղրայըպ մագարնայա
իւլավէ էյլէ , պիր ազ տահա փիշիր :

55. Գուցուց փիլավը . — 3 գապ սու , 1 գապ
գուշգուշ , էվվէլա գուշգուշը խաֆիֆ աթէշտէ գավու-
րըպ գրգարթ : Պա'տէհու գայնար սույա աթըպ , սույը
չէքիլէնէտէք փիշիր : Տօմաթէս եա թահին սալցասըյլէ եէ :

56. Գավուլմրօ մագարնա . — Մագարնայը եա-
րըմ փարմագ պօյուհտա գըսմլարա գըր : պիր գապ միգ-
տարը ալրպ' գուշգուշ փիլավը թէրթիպինճէ փիշիր :

Մ Է Յ Վ Է Լ Է Ր

Մէյվէլէր սօֆրամըգտա էհէմ պիր մէվգի' թութ-
մագ կէրէք տիր , զիրա լէզիզ վէ զըտայը օլտըգտան
մա'տա վիւճիտի թէմիզլէյլէն թապի'ի պիր վասրթա տըր :
Սօֆրատա մէյվէյի շօգ պուլուհտըրըն , վէ անիտէ կէօ-
րէճէքսինիզ քի խանէ խալզընրզըն սըհէթինտէ 'ազիմ
պիր ֆարգ մէյտանա կէլիյօր , վէ թապիպլէր խանէնիզէ
սէյրէքճէ այագ պասրյօր : Մէյվէլէր հուպուպաթ վէ ֆըն-
տրզլար իլէ էն 'ալա թէրքիպ թէշքիլ էտէրլէր :

57. Իւզիւմ խօճապր . — Էն ա'լա նէվ'տէն իքի
գապ գուրու իւզիւմիւ էյիճէ երյգայըպ շէօփյէրինի այթ-
լա , պիր գաշ սա'աթ սօղուգ սու իչինտէ բսլաթ : Պա'-
տէհու սույը տէյիշթիրմէքսիզ պիր սըրրլը թէնճէրէտէ
խաֆիֆ աթէշ իւզէրինտէ գայնաթ , թա քի փիշիպ տէ-
րիլէրի եումշայա : Իւշ տէօրթ տանէ պէօյիւճէք գուրու
ինճիրի փէք ինճէ գըյմալայըպ պիրլիքտէ փիշիրսէն սու-
յը տահա շիրէլի վէ գաթը օլուր : Շէքէրէ լիւզում եօգ :

58. Էրիֆ խօճապր . — Էն ա'լա ճինս գուրու էրիք-
լէրտէն ալրպ , սըճագ սու իլէ էյիճէ եըյգա , քի իւզէր-
լէրինտէ թօգ եա քիր աալա գաղմասըն , շալգա , պիր

գապ էրիւէ իւչ գապ սու նիսպէթինտէ սըրլը պիր թէն-
ճէրէ իչինտէ պիր գաչ սա'աթ աղըր աղըր փիչիր : Էկէր
էրիքլէր փէք գօլայ փիչէր ճինստէն իսէ , տահա ազ սու
իսթի'մայ էլէ : Էրիքլէր փիչինճէ գօլայ էզիլիր վէ սուլը
գաթը' օլուր : Շէքէրէ հաճէթ եօգ :

59. Էրիք Էզմէսի . — Էրիքլէրի էվվէլքի թէրթիպ
իւզրէ փիչիր , տէրիլէր իլէ շէքիրտէքլէրի շըգարմագ
իչինն ճիւմլէսինի պիր սիւզկէչտէն էզիպ կէչիր : Կէ-
չէնի ալ , Շէքէր ի'լալէ էլէմէ : Էկէր սիւզկէչտէն կէ-
չէն էօզլիւ լափա սօղուտըգասա փէք սուլը իսէ , սըրլը
պիր գապ իչինտէ միւ'թէտիլ Ֆուրունտա եախօտ խա-
ֆիֆ աթէչտէ պիր ազ տահա փիչիր :

60. Գայսի խօճապը . — Էն ա'լա նէվ'տէն շէքիր-
տէքլի գուրու գայսի ալըզ սըճագ սուտա օղալայարագ
էյիճէ երյգտ : 2 գապ գայսիյի 3 գապ գայնար սուլա ա-
թըպ գօլայ էզիլիր օլանատէք փիչիր : Չէքիրտէքսիզ գու-
րու գայսի իչինն պիր ազ գիյատէ սու գօմագ լազըմ տրր :

61. Փիւսիօ Էլմա . — Սուլու մայխօշըմճա թագէ
էլմայարտան ալըպ , գապուզլարընր սօյ , պէ հէր էլմայը
պիր գաչ տիլիմ էտիպ , կէօպէք գըսմլարընը քէս շըգար :
Ճիւմլէսինի պիր սըրլը թէնճէրէյէ գօլըպ , պիր օզգայա
եիւզ տիրճէմ նիսպէթինտէ սու ի'լալէ էթ , խաֆիֆ ա-
թէչտէ պիր իքի սա'աթ փիչիր : Շէքէր ի'լալէ էթմէ :

62. Իճճիր խօճապը . — Ա'լա ճինստէն գուրու ին-
ճիր ալըպ' էյիճէ երյգայըպ թէմիզլէ , սըրլը պիր թէն-
ճէրէյէ գօ , իւզէրինի գափլայաճագ միգտար սու ի'լալէ
էտիպ իքի սա'աթ փիչիր :

63. Իճճիրի իսքիմլէ փիօիւմէֆ . — Ա'լա ճինստէն
գուրու ինճիր ալըպ , էյիճէ երյգայըպ թէմիզլէ : Պիր
հէլվախանէ թէնճէրէնին իչինէ եարըաան պիր ազ ա-
չաղըյա իւզէրի տէլիքլէր իլէ տօլու միւտէվվէր պիր
թէնէքէ լէվհա օթուրթ , լէվհանըն ալթընա սու գօ , վէ

իւսթիւնէ մէջքիւր երջգանմը ինճիրլէրի տիգ , թէնճէ-
րէնին գափաղընը էօրթ , գարար աթէշ իւսթիւնտա գայ-
նաթ : Սուլըն իսթիմի լէվնանըն տէլիքլէրինտէն կէշիպ
ինճիրլէրի փիշիրիր : Պիր սա'աթ փիշտիքտէն սօնրա , ին-
ճիրլէրի չըգարըպ սօֆրայա գօ :

Իննիւ պրօմօզը . — 200 տիրհէմ իսթիմլէ փիշմիշ
ինճիր , 50 տիրհէմ ֆըստըգ եա ճէվիգ թանինի , 50 տիր-
հէմ գըթըր կէվրէք ուֆանթըսը : Ինճիրի թանին տէյիր-
մէնինտէն եախօտ էթ մաքինասընտան կէշիրտիքտէն սօն-
րա , ճիւմլէսինի եէքտիկէրինէ գաթըպ էյիճէ եօղուր :
Պա'տէհու պիր փարմագ տէրինլիյինտէ թէնէքէ գութու-
լարա պատըպ պիր պըշագ իլէ միւրէպալա'լարա պէօլ :

Ս Է Պ Ձ Է Վ Ա Թ

Սէպղէվաթ գապիլէսի նօխուտ , պիղէլիա , ֆասուլ-
եա , պագլա , վէ մէրճիմէք կիպի բրօթէիտի (թութգալը)
չօգ թօխումլարտան 'իպարէթ տիր : Սէպղէվաթտա օլան
ղըտա թարթըճա 'այնի միգտար էթտէ օլան զըտանըն
իւշ միսլինտէն զիյատէ տիր : Սալթ բրօթէիտ 'ունսուրը
էթտէ օլանտան զիյատէ տիր : Պու էճլտէն սէպղէվաթ
էթին եէրինտէ տուրմաղա փէք միւնասիպ տիր : Ֆա-
գաթ մատէմ քի ճէսէտ ի ինսանի եէվմիյէ անճագ ճիւզ"ի
բրօթէիտէ ինթիյաճը վար , սէպղէվաթը քէսրէթլէ իս-
թի'մալ էթմէքտէն սաղընմալըյըզ : Ձիրա ճէսէտէ եա-
րայանտան ֆագլասը մի'տէտէ չիւրիւյիւպ , էնվա'ի 'իլ-
լէթլէր հասըլ էտէր : Պու սէպէպտէն սէպղէվաթը նի-
չասթէսի չօգ օլան շէյլէր իլէ պէրապէր եէմէլիյիզ :

Սէպղէվաթը փիշիրմէքտէ անլէրի էվվէլա ոօղուգ
սուտա պիր գաչ սա'աթ ըսլաթմաղա տըգգէթ օլուն-
մալը . (1) փիշմէյի գօլայլաթմագ իչիւն , (2) տէրիլէրի
գավլաթմագ իչիւն : Սէպղէվաթը տէրիսիյէ փիշիրմէքտէ
օղուգ սույա վէ տէրիսիզ փիշիրմէքտէ գայնար սույա

պրագմալը , վէ փիշմէք եաւաշ եաւաշ օլուպ ուղուէն
վազըթ տէվամ էթմէլի :

ՖԱՍՈՒԼԵԱ

64 Ֆասուլեա սասէ . — Ա՛լա նէվ՛ գուրու Ֆա-
սուլեատան փիշիրէճէյին միգտաըը ազշամտան սօղուգ
սու իչինէ աթըպ սապահատէք ըսլաթ : Սապահլայըն
տէրիլէրի կէվշէմիշ օլուր : Սուտան չըգարըպ պիր պէզ
իւզէրինէ սէր , վէ եասըը սէրթ պիր թաշ իլէ խաֆիֆ-
ճէ պասարագ սիւրիւշտիւր : Ազաճըգ վազըթտա պիր
խայլը Ֆասուլեա գավլատըլա պիլիր : Ճիւմլէսինի պէօ-
յիւճէք պիր գապա գօյուպ իւզէրինէ պօլճա սու տօլ-
տուր , տէրիլէր սույըն եիւզիւնէ չըգար , թօփլա աթ :
Էկէր տէրիլէրտէն տահա գալմըշ իսէ , եինէ պօլճա սու
տօլտուր , էլինլէ գարըշաըր , տէրիլէր սույըն եիւզիւնէ
չըգար : Պու սուրէթլէ տէրիլէլի այթլատըգտան սօնրա
Ֆասուլեայը պօլճա գայնար սույա աթըպ գարար աթէշ-
տէ փիշիր : Գաթըլաշըպ թէնճէրէնին տիպինէ եափըշ-
մաղա պաշլայընճա , թէնճէրէ թէնճէրէ իչինտէ ուսուլը
իւզրէ պիր սա՛աթ տահա փիշիր : Պիր ազ թուգ վէ Ֆըս-
տըգ թահինի գայմաղը ի՛լավէ էտէ պիլիրսին :

65. Ֆասուլեա քավասը . — Ֆասուլեայը էվվէլքի
թէրթիպ իւզրէ գավլատըպ , պօլճա գայնար սույա աթըպ
փիշիր : Արատա պիր գարըշտրի քի թէնճէրէնին տիպինէ
եափըշմայա : Սույը շէքիլիպ տիւզ վէ գաթըճա լափա
հիյէթինէ կէլինճէ , պիր ազ թուգ ի՛լավէ էտիպ , իքի իւշ
փարմագ տէրինլիյինտէ թօփրագ պիր գապ իչինտէ Ֆու-
րուհա վէր , իւզէրի գըգարընճա չըգար , սըճագ իքէն եէ :
Իսթէրսէն թուգ իլէ պէրապէր պիր ազ տա Ֆըստըգ թա-
հինի գայմաղը ի՛լավէ էտէ պիլիրսին :

66. Ֆասուլեա պէօրէյի . — 60 տիրհէմ Ֆասուլեա ,
30 տիրհէմ գըթըր կէվրէք , 20 տիրհէմ Ֆըստըգ եա ճէ-
վիգ թահինի : Ֆասուլեայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փի-

շիր, անճագ քի սուլըճա պիր լափա օլսուն: Գըթըր կէվրէքլէրի պիր օզլաղըլէ ու ֆատըպ ազաճըգ սըճագ սու իլէ քսլաթ (լափա օլմասըն): Ֆըստըգ թահինինի տախի գայմագ եափ: Պա'տէհու ճիւմլէսինի եա'նի փիշմիշ ֆասուլեայը, ըսլանմըշ կէվրէք ուֆաղընը, վէ թահին գայմաղընը պիրի պիրինէ գարըշտըր, թուզընը աթ, պիր ֆուրուն գապընըն տիպինէ գըթըր կէվրէք ուֆունթըսը սէրփիպ պու մա'ճունը անըն իշինէ տօլտուր, իւսթիւնէ գըթըր կէվրէք ուֆանթըսը սէրփ, միւ'թէտիլ ֆուրունտա իւսթիւ գըզարանատէք փիշիր:

63. Տիկէր պիր նէվ'ի. — 60 տիրէճմ ֆասուլեա, 50 տիրէճմ փաթաթէս, 20 տիրէճմ ֆըստըգ թահինի, պիր գաշըգ գէյթուն եաղը, իքի քի չիւք պաշ սօղան, ազաճըգ մաղտանօս, պիր չօրպա գաշըղը գըզարմըշ ուն: Ֆասուլեայը էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր, սուլուճա պիր լափա օլսուն: Փաթաթէսլէրի եըյգա, սօյ, տիլիմլէ վէ սուտա փիշիր, թա քի սույը շէքիլէ: Սօղան իլէ մաղտանօսը ինճէ գըյմսլայրպ գէյթուն եաղընտա փիշիր թա քի գըզարա: Ֆըստըգ թահինինի տէ գայմագ եափ: Պա'տէհու ճիւմլէսինի էէքտիկէրինէ գարըշտըրըպ թուզլա, վէ էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ ֆուրունտա փիշիր:

Ն Օ Խ Ո Ի Տ

68. Նօխուս սասէ. — Պունը պի 'այնի'նի ֆասուլեա սատէ թէրթիպինճէ հազըրլայըպ փիշիր:

69. Նօխուս քավասը. — Պի 'այնի'նի ֆասուլեա թավասը թէրթիպինճէ հազըրլայըպ փիշիր:

70. Նօխուս պէօրէլլէրի. — Ֆասուլեա պէօրէյի թէրթիպլէրինճէ փիշիր:

71. Թօփիկ. — 90 տիրէճմ նօխուա, 60 տիրէճմ փիրինճ, 60 տիրէճմ սուսամ թահինի, 50 տիրէճմ սօղան, պիր ազ քիշնիշ ֆըստըգ: էվվէլա նօխուտըն տէրիլէրինի գավլատըպ ազաճըգ սու իշինտէ եարըմ սա'աթ

փիշիր : Սօնրա պիր սիւզկէչէ պօշատրպ , սիւզիւլէն սուլը
ալ , նօխուար տա սիւզկէչտէ պիր օտուն հավան էլիլէ
տէօյիւպ էզ , պիր թէփսիյէ գօ , 20 տիրնէմ թահին վէ
պիր ազ թուզ գաթըպ եօղուր , ալթը միւսավի գըսմա
պէօլ : Նօխուար փիշմէքտէ իքէն , փիրիննի տախի երյգա ,
այթլա , գըզարթ , վէ փիշիր : Սօղանը տա գըյմալայըպ
ազաճրգ սու իչինտէ էյիճէ խաչլա : Պա'տէհու փիրիննի ,
սօղանը , արթան թահինի , քիչնիչ Ֆըստրղը , վէ նօխու-
արն սիւզիւլմիւշ սուլընը պիրի պիրինէ գարըյտըրըպ գա-
թըճա պիր մա'ճուն եափ , ալթը միւսավի գըսմա պէօլ :

Պիրէր պուշուզ գարըչ պօյունտա ալթը 'ատէտ միւ-
րէպպա' պէզ ալ , սուտա ըսլատըպ սըգ : Պիրէր պիրէր
պիր թախթա իւզէրինէ սէրիպ իւսթլէրինէ պիրէր գըսմ
նօխուար հարըմ փարմազ գալընլըղընտա միւրէպպա'
չէքլտէ սէր , օրթալարընա օլ մա'ճունտան պիրէր գըսմ
գօյուպ , սէրիլմիչ նօխուար տէօրթ թարաֆտան անըն
իւզէրինէ գափլա . վէ պէզ իլէ պօճչալայըպ պաղլա , ալ-
թը 'ատէտ պօճչա օլուր : Պիր հէլվախանէ թէննէրէնին
տիպինտէն պիր ազ եօգարըյա իւզէրի պիր շօգ տէլիքլի
միւտէվվէր պիր թէնէքէ լէվհա օթուրթ , մէզքիւր պօճ-
չալարը անըն իւզէրինէ գօ , պօճչալարը գափլայաճազ
միգտար սու գօյուպ իքի սա'աթ փիշիր : Մէզքիւր թէ-
նէքէ լէվհայը գօմագտան մագսէտ շու տըր քի' պօճչա-
լար թէննէրէնին տիպինէ եափըչըպ եանմասըն : Սու
գայնայըպ էքսիլտիքճէ թէքրար սու ի'լավէ էյլէ , Փիշ-
մէք թէմամ օլունճա , պօճչալարը սուտան չըգարըպ շէօզ ,
վէ թօփլարը պիր թապաղա գօ : Պու թէրթիպ իւզրէ
փիշիրիլէն թօփիկ լէզիզ վէ հազմը գօլայ տըր : 'Սլ էլ
'ումուս փիշիրիլէն պահարաթլը թօփիկլէրտէն իճթինապ
էյլէ , գիրա անլէր հազմ ալթլէրինի խարապ էտէրլէր :

ՊԻՁԷԼԵԱ

72. Պիզէլիա հէշիլ նօխուար օլուպ , պի 'այնիհի նօ-

խուտ միսիլիւ սատէ, թավա, վէ պէօրէք թէրթիպլէ-
րինճէ հազըրլանա պիլիր, անճագ քի պիզէլեանըն տէ-
րիլէրինի գավլաթմագ կիւճ օլտըղընտան, գավլաթմագ-
սըզ փիշիրիպ՝ պա՛տէհու պիր սիւզկէչտէն էզիպ կէշիր,
վէ եախօտ տէրիլէրի զաթէն գավլատըլմըչ նէվինատէն
սաթըն ալըպ փիշիր:

Մ Է Ր Ճ Ի Մ Է Ք

Մէրճիմէք էյիճէ եըյգատըլըպ այթլանտըգտան սօն-
րա տէյիրմէնտէն կէշիրիլմէքլէ գապուզլարը գավլար,
Պունա տէրիզ չէքիլմիչ մէրճիմէք, Պիւթիւն մէրճիմէք-
տէն իսէ պունը գուլլանմագ սըհէթէ տահա նաֆի տիր:

73. Մէրճիմէյին սատէ, թավա վէ պէօրէք թէրթիպ-
լէրի հէման Փասուլեա թէրթիպլէրի իւզրէ փիշիրիլիր:

74. Պիր նէվ՝ պէօրէֆ սահա. — 2 գապ փիշմիչ
չէքիլմիչ մէրճիմէք, 2 գապ փիշմիչ վէ սիւզիւլմիւչ տօ-
մաթէս սույը, 2 գապ գըթըր կէվրէք ուֆանթըսը,
ճիւմլէսինի եէքտիկէրինէ գարրչտրր, թուզլա, սօմուն
չէքլինէ գօյուպ, հազըր պիր թէնէքէ գապտա ֆուրուն-
տա փիշիր:

75. Փիրիննի պէօրէֆ. — 1 1/2 գապ փիշմիչ չէ-
քիլմիչ մէրճիմէք, 1 1/2 գապ փիշմիչ փիրինճ, պիր չօր-
պա գաչըղը գավրուլմըչ ուն, պիր չօրպա գաչըղը զէյ-
թուն հազընտա փիշիրիլմիչ իքի քիւչիւք պաչ սօղան,
ճիւմլէսինի պիր մա՛ճուն էաիպ, պէօրէք թէրթիպի ֆու-
րունտա փիշիր:

Ն Է Պ Ա Թ Ա Թ

Նէպաթաթ գապիլէսի զէմինտէն պիթէն եէշիլ օթ-
լարըն հափրագ, սափ, քէօք վէ շիչէք միսիլիւ գըսմ-
լարընը շամիչ տիր, քի եէմէք իչիւն գուլլանըլըրլար:
Նէպաթաթ զըտաճա հուպուպաթ իլէ մէյվէլէրտէն փէք
էնվէն տիր, Ճ իւմլէ Նէպաթաթըն էն զըտալըսը օլան

փաթաթէսին տէօրթաէ իւշ փայլ սու օլուպ, բրօթէիտ
(թութգալ) անճագ եիւզտէ իքի գատար տըր : Նէպա-
թաթըն նիշասթէսի հուպուպաթ իլէ մէյվէլէրինքինտէն
զիյատէ կիւճ հազմ օլուսուր, վէ էքսէր նէպաթաթըն
իչինտէ օլան օտուն քէրէսթէնին շօզլըղը հազմ օլուս-
մալարընը կիւճլէշտիրիր : Եինէ տէ միւնասիպ թէրթիպ-
տէ փիշիրիլիպ միւնասիպ սուրէթտէ եէնիլիր իսէ, 'ալ էլ
խուսուս եազ մէվսիմինտէ թա'ամ ճէտվէլինտէ պէլլի
պիր մէվգի' թութար :

Նէպաթաթ հուպուպաթ իլէ ա'լա թէրքիպ թէշքիլ
էտէրլէր իսէ տէ, մէյվէլէր իլէ ապա իմթիզաճ էթմէզ-
լէր : Պու էճլտէն 'այնի էօյիւնտէ նէպաթաթ իլէ մէյվէ
եէմէքտէն սազընըլմալը, անճագ քի գապագ, թազէ ֆա-
սուլեա, թազէ պագլա, պամիա, տօմաթէս, վէ փաթ-
լիճան նէպաթաթըն մէյվէլէրի օլմաղլէ տիկէր մէյվէլէր
իլէ պիրլիքտէ եէնիլէ պիլիրլէր : Ֆազաթ մի'տէ զա'իֆլիյի
սէպէպինտէն իմթիզաճ էթտիրէմէյնլէր պուսլարը տա
տիկէր մէյվէլէր իլէ պիրլիքտէ եէմէքտէն սազընսալար
էյի էտէրլէր :

Փ Ա Յ Ա Յ Է Ս

76. Փարաթէս գայնաթմա . — Օրթա իրիլիքտէ ա'լա
տիւզկիւն փաթաթէսլէր ալըպ, սու իլէ պիր գաշ էլ
եըյգա : Գայնար սույա աթըպ' հումշայընճայատէք փի-
շիր : Պա'տէհու սույուսու սիւզիւպ, փաթաթէսլէրի թէն-
ճէրէնին իչինտէ խաֆիֆ աթէշ իւսթիւնէ գօ, թէնճէ-
րէնին գափազընը աշ քի պուխար գաշըպ փաթաթէսլէր
գուրույա : Սօյ, վէ թահին եա տօմաթէս սալցասըյլէ եէ :

77. Փարաթէս ֆէրէվիզ իլէ . — Օրթա իրիլիքտէ 4
'ատէտ փաթաթէս սօյուպ թէմիզլէ . քէրէվիզին տախի
պէյազ վէ նազիք էթ գըսմընը գըյմալայըպ իքի շօրպա
գաշըղը միգտարընը անա գարըշտրր . ֆըստըգ թահինի
սիւտիյլէ գափլա, թուզընը գօ, փիշիր :

78. Փարաթէս Գուրունիսա փիւսիս . — Օրթա իրի-
ւիքտէ փաթաթէսլէրտէն ալըպ էյիճէ երյգա , վէ գու-
րուլայըպ ֆուրունա գօ , պիր սա'աթ փիշսին , եէմէզ-
տէն էվվէլ էլինլէ սըզըպ եար , քի պուխարը չըգսըն :

79. Փարաթէս էզմէսի . — Ա'լա փաթաթէսլէր ա-
լըպ երյգա , սիլ , գուրուլա վէ սօյ : Ազ միգտար սու ի-
չինտէ փիշիր . արատա պիր շաթալ իլէ չէվիր քի հէր
զըսմը միւսավի փիշսին : Սիւզէճէք սուլը հիչ գալմասըն :
էզ , վէ եարըմ գապ ֆըստըզ թահինի գայմաղըլէ թէր-
պիյէլէ :

80. Փարաթէս սէօյիււլէ . — Փաթաթէսի սօյ , սօղ-
րա , վէ 2 գապ միգտարը ալըպ փիշիր : Փիշմէք խիթամ
պուլմազտան ազ էվվէլ , 1 գապ ուֆագ միւքեա'ապլա-
րա սօղրանմըչ ֆըստըզ սէօյիււլէնիւ ի'լավէ էթ , թու-
զընը գօ , պիր ազ տահա փիշիր : Սատէ սու եէրինէ
սիւզիւլմիւլ սօմաթէս սուլը գուլլանըլա պիւիր :

Լ Ա Յ Ա Ն Ա

81. Լահանա պասըսը . — Կիւզէլ սաղլամ պիր
պաչ լահանանըն տըչ եափրազլարընտան վէ ասըլ կէօ-
պէյինտէն մա'տա տիկէր գըսմլարընը ինճէ տօղրա , գայ-
նար սուլա պաս , եումչագ օլանատէք քէսքին աթէչտէ
փիշիր : Պա'տէհու թուզընը գօյուպ օն տագիգէ տահա
փիշիր : Սուլը փէք չօգ իսէ սիւզ , ֆըստըզ թահինի գայ-
մաղըլէ թէրպիյէլէյիպ սըճագ իքէն եէ : Լիմօն սուլը
տա ի'լավէ էտիլէ պիւիր :

82. Լահանա պասըսը սէօյիււլէ իլէ , — Լահանայը
էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ փիշիր : Փիշմէք խիթամ պուլ-
մազտան պիր ազ էվվէլ պիր միգտար ֆըստըզ սէօյիւ-
լիւնիւ ինճէ գըյմալայըպ ի'լավէ էլլէ :

83. Լահանա սալաթասը . — Լահանանըն թագէ
քէօրփէ եափրազլարընը ինճէ գըյ , միւսավի միգտարտա
լիմօն սուլը իլէ 'ատի սուտան պիր թէրթիպ եափըպ լա-

հանանըն իւսթիւնէ տէօք : Սույա շէքէր եա թուզ ի'լա-
վէ էտիլէ պիլիր : Լահանա սալաթա հալինտէ եէնիլիր ի-
սէ տահա գօլայ հազմ օլուուուր :

84. Լահանա օլմասը , Ն. 1 — Պիր պաշ լահանա-
նըն էն իւսթ ֆէնա եափրագլարընտան սօնրա կէլէն
տամարսըզ եափրագլարընը գայնար սույա պասըպ պէշ
օն տագիգէ խաշլա : Պա'տէհու սուտան չըզարըպ ասմա
եափրաղը պէօյիւքլիւյիւնտէ քէս , վէ աթիտէքի իշ իլէ
խաֆիֆճէ սարըպ , պիր թէնճէրէնին իչինէ տիզ , իւզէ-
րինէ գայնար սու ի'լավէ էյլէ թա քի սու տօլմալարըն
եիւզիւնէ չըգա , գարար աթէշտէ փիշիր : Իչին թէրքիպի .
— Պիր միգտար գաւրուլմըշ փիրինճ , պիր ազ Ֆըստըզ
թահինի գայմաղը , իքի ուֆագ պաշ սօղան գըյըլմըշ ,
պիր ազ թուզ , ճիւմլէսինի պիր մա'ճուն եափ :

85 Լահանա օլմասը , Ն. 2 . — Պիր պէօյիւք լա-
հանանըն էն իւսթ ֆէնա եափրագլարընը գօփարտըգտան
սօնրա , անը իքի միւսավի գըսմլարա շագգ էյլէ : Պէնէր
գըսմըն ասըլ կէօպէյինի օյուպ , աթիտէքի իշ իլէ տօլ-
տուր : Պա'տէհու իքի գըսմլարը պիրլէշտիրիպ սըգըճա
պաղլա , եախօտ տահա էյիսի պիր թէմիզ պէյազ պէզ իլէ
թօրպալա , իքի սա'աթ փիշիր : Իչին թէրքիպի . — Գաւ-
րուլմըշ փիրինճ , Ֆըստըզ թահինի գայմաղը , Ֆըստըզ
սէօյիւչիւ գըյմասը , թուզ , իքի ուֆագ պաշ սօղան գըյ-
մալանմըշ , ճիւմլէսինի գարըշտըրըպ պիր մա'ճուն եափ :

Ս Ա Գ Ը Զ Գ Ա Պ Ա Գ

86, Սասէ պասը . — Գապագլար թագէ վէ քէօր-
փէ օլսուն : Իւսթլէրինի պիր պըշագ իլէ գազըյըպ թէ-
միզլէտիքտէն սօնրա տօգրա : Պիր գաշըզ զէյթուն եաղը-
նըն իչինտէ պիր պաշ գըյըլմըշ սօղանը փիշիրիպ գըզարթ ,
իւզէրինէ պիր ազ տօմաթէս սույը ի'լավէ էտիպ գայնաթ ,
վէ տօղրանմըշ գապաղը իչինէ պաս : Սու ի'լավէ էթմէ :

Խաֆիֆ ասթէշտէ փիշիր թա քի գապագլար եռւմշայա :
Թուզ տախի իլավէ էտիլէ պիլիր :

87. Սէօյիւշիւ պասքը . — Գապագլը էվվէլքի թէր-
թիպ իւզրէ փիշիր : Փիշմէք խիթամ պուլմագտան իշինէ
պիր միգտար իրիճէ գըյմալանմը Ֆըստըգ սէօյիւշիւ գա-
րըշտրր , թուզընը ասթ , ազաճըգ տահա փիշիր :

88. Գապագ սօլմասը . — Գապագլար թագէ , քէօր-
փէ վէ տիւզ օլսուն : Իւսթլէրինի պիր պըշագ իլէ գա-
զը . պաշ թարաֆընտան քէսիպ , պիր գապագ օյաճաղը
իլէ իշլէրինի օյուպ չըգար , վէ գապագլարը իշլէրիտէն
թուզլայըպ ասթիտէքի իշ իլէ կէվշէքճէ տօլտուր . տօլ-
մալարը պիր թէնճէրէնին իշինէ եան եանա եասթըրարագ
տիւզ , գապագլարը էօրթէճէք գատար սու իլավէ էտիպ
գարար ասթէշտէ փիշիր : Իշի շու մինվալ իւզրէ հազըր-
լա . պիր միգտար գավրուլմը Ֆիրինճ , պիր ազ Ֆըստըգ
թահինի գայմաղը , մաղտանօս , թուզ , իսթէրսէն պիր
պաշ գըյըլմը սօղան , ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ գարըշ-
տըր : Տիկէր պիր նէվի . — պիր միգտար գավրուլմը
փիրինճ , Ֆըստըգ սէօյիւշիւնիւն ինճէ գըյմասը , Ֆըստըգ
թահինինին սիւտիւ (թահին սու իլէ էգիլիպ սիւտ եռւֆ-
գալըղընա կէթիրիլմիշ) , մաղտանօս , թուզ , պիր պաշ
գըյըլմը սօղան , ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ գարըշտըր :
Փիրինճ եէրինէ պուլղուր տախի օլա պիլիր :

Գապագլարըն իւսթիւնէ տօմաթէս տօլմասը տա
տիզիլէրէք պիրլիքտէ փիշիրիլիր իսէ , գապագ տօլմասը
տահա լէզիզ օլուր :

Գապագ եէրինէ փաթլիճան տախի տօլտուրուլա
պիլիր :

89. Գապագ թավասը . — Գապագլարը գազըլըպ
տօղրա : գայնար սույա պաս , փիշմէքտէ օլսուն : 2 գապ
զըթըր կէվրէք ուֆանթըսը , 1 գապ փիշմիշ սիւզիւլ-
միւշ տօմաթէս սույը , պիր չօրպա գաշըղը Ֆըստըգ թա-

հինի, վէ պիր ազ թուզտան միւրէքքէպ պիր թէրքիպ
եափ հազըրլա: Գապագ փիշինճէ, պիր Ֆուրուն գապընըն
տիպինի եաղլայրպ պիր գաթ գապագտան, պիր գաթ
մէզքիւր թէրքիպտէն տէօշէ, էն իւսթ գաթ մէզքիւր
թէրքիպտէն օլսուն, Պունուն իւսթիւնէ պիր ազ կէվրէք
ուֆանթըսը սէրփիպ մի. 'թէտիլ պիր Ֆուրունտա փիշիր:

Փ Ա Յ Լ Ի Ճ Ա Ն

90. Փաթլինան քէպապը. Փաթլիճանլար իրի, թա-
զէ վէ քէօրփէ օլսուն: Եա էվտէ աթէշ իւզէրինտէ եա
Ֆուրունտա քէպապ էլէ. հէր թարաֆլարր միւսավի
փիշսին: Պաշլարընտան թութուպ տէրիլէրինի սօյտըգ-
տան սօնրա ինճէ գըյմալա: Պա'տէհու պիր գաշ տօմա-
թէսին տէրիլէրինի սօյուպ տօղրա, փաթլիճանը իւզէրի-
նէ տէօք, պիր ազ Ֆըստըգ թահինի գայմաղը վէ թուզ
ի'լավէ էտիպ, եարըմ սա'աթ գատար փիշիր:

Թ Ա Ջ Է Ֆ Ա Ս Ո Ւ Լ Ե Ա

91. Ֆասուլեա պասքըսը — Ֆասուլեանըն թէլլէ-
րինի էլիճէ այթլայրպ տօղրա, երյգա, վէ գայնար սու-
յա պասըպ իքի սա'աթ փիշիր: Փիշմէք խիթամ պուլ-
մազտան օն տագիգէ էվլէլ թուզ վէ պիր միգտար թա-
հին սալցասը ի'լավէ էլէ: Թահին սալցասը եէրինէ տօ-
մաթէս սալցասը տա գօնուլա պիլիր: Արզու էտէնլէր
ինճէ գըյմալանմըշ Ֆըստըգ սէօյիւշիւ տախի ի'լավէ էտէ
պիլիրլէր:

Թ Ա Ջ Է Պ Ա Գ Լ Ա

92. Թազէ պագլա հէման թազէ Ֆասուլեա կիպի
թէրթիպ էտիլիր:

Տ Օ Մ Ա Յ Է Ս

93. Տօմաթէս քալաոը, Ն. 1. — Տօմաթէսլէր եէթ-
կին վէ ա'լա օլսուն: Երյգա, տիլիմլէ վէ փիշիր: Թու-
զընը գաթըպ պիր Ֆուրուն գապընա գօ, իւզէրինի գը-

Թըր կէվրէք ուֆանթըսըյէ գափլա, ֆուրուհատա գը-
զարթ, իսթէրսէն թահին սալցասըյէ եէ :

94. Տօմաթէսլէրտէն արաւասը, Ն. 2. — Օրթա իրիլիքտէ
տօմաթէսլէրտէն ալըպ եըյգա, սիլ, սափլարընը քէսքին
պիր պըչագ իլէ քէս, պիր ֆուրուհ գապընըն իչինէ սը-
րալա, միւթէսիլ պիր ֆուրուհատա փիշիր: Ֆըստըգ
թահինի գայմաղըյէ եէ :

Տօմաթէսլէրին արասընա վէ աիպինէ սագըգ գապա-
ղըն հալգա աիլիմլէրինի գօյուպ ազաճըգ սու ի'լավէսիյ-
լէ ֆուրուհա վէր, լէգիգ պիր թա'ամ օլուր :

95. Տօմաթէս թավասը, Ն. 3. — Տօմաթէսլէրի փի-
շիրիպ սիւ զկէչտէն կէշիր: Կէչէնի ալըպ, գըթըր կէվրէք
ուֆանթըսըյէ գաթըլաշտըրարագ փէք գաթըր պիր մա'-
ճուն եափ, թուզընը գաթ, իսթէրսէն եարրմ գապ ֆըս-
տըգ թահինի գայմաղը տա ի'լավէ էյլէ, էլիճէ գարըչ-
տըրըպ տիպի եաղը պիր թավատա ֆուրուհա վէր, 20
տագիգէ փիշիր :

96. Տօմաթէս թավասը, Ն. 4. — Պիր ֆուրուհ գա-
պընըն իչինէ պիր գաթ տօմաթէս (սօյուլմըչ վէ աիլիմ-
լէնմիչ), պիր գաթ գըթըր կէվրէք ուֆանթըսը աէօչէ,
պէօյլէ տէվամ էթ, էն իսթ գաթ տօմաթէս օլսուն:
Գապըն իւսթիւնիւ գափաղըպ ֆուրուհատա պիր սա'աթ
եա զիյատէ փիշիր: սօնրա գափաղը գալտըրըպ 10 - 15
տաքիգէ աէ էօյլէ փիշիրիպ գըզարթ :

97. Տօմաթէս օլմասը, Ն. 1. — Տօմաթէսլէր ի-
րիճէ վէ աիւզկիւն օլսուն: Անլէրի եըյգա, վէ սափ թա-
րաֆընտան պիր աիլիմ հալգա քէսիպ՝ շէքիրտէքլէրինի
չըգար, աթիտէքի թէրքիպ իլէ տօլտուր. — $\frac{1}{2}$ գապ
ֆըստըգ սէօյիւշիւ ինճէ գըյմալանմըչ, $\frac{1}{2}$ գապ գըթըր
կէվրէք ուֆանթըսը տէօյիւլիւպ թօգ օլմըչ, պիր ազ
թուգ վէ գըյըլմըչ մաղտանօս, ճիւմլէսինի պիրի պիրինէ
էլի գարըշտըր: Օյուլմըչ տօմաթէսլէրի պուհընլէ տօլ-

տուրուպ, պիր ֆուրուն գապընըն իշինէ տիպլէրի եօ-
գարը օլմագ իւզրէ տիգ, պիր ազ սու ի'լալէ էյլէ, ֆու-
րունտա եարըմ սա'աթ փիշիր:

98. Տոմաթէս օլմասը, Ն. 2. — Էվլէլէրի թէրթիպ
իւզրէ տօմաթէսլէրի օյուպ, աթիտէքի թէրթիպ իլէ տօյ-
տուր. — $\frac{1}{4}$ գապ ֆրստըգ սէօյիւշիւ ինճէ գըյմալանմըշ,
 $\frac{1}{2}$ գապ գավրուլմըշ փիրինճ, $\frac{1}{2}$ գապ ֆրստըգ թահինի
գայմաղը, պիր ազ թուզ վէ գըյըլմըշ մազտանօս, ճիւմ-
լէսինի պիրի պիրինէ գարըշտոր: Փիրինճ եէրինէ գավ-
րուլմըշ կորկոտ եա պուլղուր գօնուլա պիլիր: Էվլէլէրի
թէրթիպ իւզրէ ֆուրունտա փիշիր:

Պ Ա Մ Ի Ա

99. Պամիա պասքրսը. — Պամիալար թազէ վէ
քէօրիէ օլսուն: Պաշլարընըր յէսիպ երյգա: Պիր պաշ սօ-
ղանը գըյմալ սյըպ պիր չօրպա գաշըղը գէյթուն եաղըն-
տա գրգարթ, իւզէրինէ պիր միգտար տօմաթէս սույը
ի'լալէ էյլէ, պամիալարը տա իւսթիւնէ պաս, թուզընը
գաթըպ խաֆիֆ աթէշտէ էյիճէ փիշիր: Տիգգաթ էյլէ քի
փիշմէքտէ իքէն գարըշտորմայասըն: Փիշմէնին սօնլարընա
տօղրու պիր ազ ֆրստըգ թահինի գայմաղը ի'լալէ էյլէ:

Է Ն Կ Ի Ն Ա Ր

100. Էնկինար օլմասը. — Էնկինարլար օրթա ի-
րիլիքտէ օլսուն, տըյլարընտաքի սէրթ գապուզլարը քէ-
սիպ աթ, իշլէրինտէքի տիքէնլէրի տէ օյուպ չըգար:
Պա տէհու գապագ տօլմասը իշիւն թէրթիպ էտիլէն իշ իլէ
տօլտուր, սամա եափրազլարըյլէ գափլայըպ իւսթլէրին-
տէն պիրէր թէլ իփլիք իլէ պաղլա, հէման գապագ տօլ-
մասը թէրթիպինճէ փիշիր:

Պ Ա Լ Գ Ա Պ Ա Գ

101. Իսքիմիլէ փիեիւմէֆ. — Օլղուն վէ էլի պիր
գապագ ալ: (Օլղունլըղընա նիշան շու տըր քի թըրնա-

զընը գապուղընա կէշիրէմէզ սին :) Երյգա , միւնասիպ
զըսմլարա քէս , չէքիրտէքլէրինի վէ չէքիրտէքլէրէ պի-
թիշիք սազլարը չըգար , Ֆագաթ տըչ գապուղընը սոյ-
մա : Գուրու ինճիրի իսթիմլէ փիշիրմէք թէրթիպինճէ
փիշիր : Գապուղլար չաթալ իլէ գօլայնա տէլինիր իսէ ,
փիշմիշ տիր : Ճիւմլէսինի պիր թապաղա գօ , սըճագ ի-
քէն ևէ : Իսթէրսէն գապուղլարընը սոյուպ էյիճէ էզ ,
թուզ վէ Ֆրստըգ թա՛ինի գայմաղը ի՛լավէ էտիպ Ֆու-
րունտա փիշիր , թա քի իւզէրի գըզարա :

Փ Ա Ն Ճ Ա Ր

102. Փանճարլար թագէ նազիք օլսուն . երյգայըպ
թէմիզլէ , Ֆագաթ տիգգաթ էյլէ քի քիւչիւճէք կէօզլէրի
զըրմայասլն . օլմայա քի թաթլը բաիհասընըն չօղը գա-
չա : Գայնար սույա աթըպ եուճչայանէտէք փիշիր : Եուճ-
չատըղընը չաթալ իլէ սընամա , իլլա փարմագլարընլէ
սըզարագ սընա : Փիշինճէ սուտան չըգարըպ սոյ , տիլիմ-
լէ , իւզէրինէ միւսավի միգտարտա լէմօն սույու իլէ 'ա-
տի սու տէօք : Պիր գաչ սա՛աթ տուրտըգտան սօնրա ևէ :

Չ Օ Ր Պ Ա Լ Ա Ր

Չօրպալարա թէմէլ օլմագ իւզրէ սէպզէվաթ վէ թա-
հինլէր էնէմմ պիր մէվգի՛ թութարլար : Պունլարտա բրօ-
թէիա (թութգալ) չօգ օլմաղլէ չօրպալարա ա՛լա լէզ-
գէթ վէրիրլէր : Սէպզէվաթ եա՛նի Ֆասուլեա , նօխուտ
վէ մէրճիմէք տէրիլէրի գավլատըլմըչ օլարագ փիշիրիլիր
իսէ չօրպալըղա էն միւնասիպ օլուրլար , վէ էկէր տէրի-
լէրի գավլատըլմամըչ փիշիրիլիր իսէ , փիշտիքտէն սօն-
րա սիւզկէչտէն էզիլիպ կէշիրիմէլի տիր :

103. Թահինյի շէհրիյէ չօրպասը . — Շէհրիյէյի
գայնար սույա պրագըպ պիր սա՛աթ միգտարը փիշիր ,
թա քի փարմագլարընը պասընճա գօլայնա էզիլիր օլա :
Թուզընը ի՛լավէ էթ : Չօրպա եուճգալըղընտտ օլսուն :

Պիր միգտար թահինի (սուսամ եւ Փրստրդ) տախի սօ-
ղուզ սու իլէ գայմաղլայրպ իշինէ գարըշտըր , պիր գաշ
գայնար փիշիննէ աթէշտէն էնտիր :

104. Թահինի փիբինն չօրպասը . — Փիբիննի պօլ-
ճա գայնար սուտա փիշիր : Փիշիննէ չօրպա եուֆգալը-
ղընտա օլսուն : Էվվէլքի թէրթիպ իւզրէ թուզ վէ թա-
հին իլավէ էյլէ :

105. Սէպգէլի շէհրիյէ չօրպասը . — Սէպգէվաթըն
հէր հանկը պիրինի էլիճէ փիշիրիպ էզ , վէ պօլճա սու
իլավէ էտիպ իշինէ պիր միգտար շէհրիյէ գարըշտըր ,
պիր սա'աթ միգտարը փիշիր : Ազաճըզ թուզ իլավէ էյլէ :

106. Սէպգէլի փիբինն չօրպասը . — շէման էվվէլ-
քի թէրթիպ իւզրէ հազըրլա , անճազ քի շէհրիյէ եէրի-
նէ փիրինն իլավէ էյլէ :

107. Տօմաթէսլի չօրպալար . — Տօմաթէսլէրի տօղ-
րա , սիւզկէշտէն կէշիր . կէշէնի ալըպ , իւզէրինէ քեա-
ֆի միգտար սու իլավէ էտիպ գայնաթ , իշինէ շէհրիյէ
եւ փիրինն գաթըպ ուսուլի վէճնլէ չօրպա փիշիր : Պուս-
լարա թահին իլավէ էթմէք իսթէմէզ :

108. Թօփլը չօրպա . — $\frac{1}{2}$ գապ ճէվիզ թահինի ,
 $\frac{1}{2}$ գապ գըթըր կէվրէք ուֆանթըսըր , $\frac{1}{2}$ գապ ուն , $\frac{1}{4}$
գապ սու , պիր ազ թուզ , ճիւմլէօիսի պիրի պիրինէ գա-
թըպ , ուֆազ կիլլէ պէօյիւքլիւյիւնտէ եուվարլազ թօփ-
լար եափ , եւ սատէ գայնար սու իշինէ , վէ եւ սէպ-
գէլի չօրպա սուլընա աթըպ փիշիր : Լէզիզ վէ ղըտալը
պիր չօրպա տըր :

109. Փաթաթէսլի չօրպա . — Սէպգէլի չօրպա սու-
լընա պիր միգտար սօյուլմըշ վէ տօղրանմըշ փաթաթէս
իլավէ էտիպ , փաթաթէսլէր փիշիննէյէտէք փիշիր :

110. Եուլաֆ չօրպասը . — Փիշմիշ եուլաֆ պուլ-
ղուրընըն արթանընտան պիր միգտար ալըպ սու իլէ
եուֆգալթ , թա քի չօրպա տէրէճէսինէ կէլէ , պիր միգ-
տար Փրստրդ եւ սուսամ թահինի տէ իլավէ էտիպ գայ-
նաթ :

ԶՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻԶԻՒՆ

111. Պիրսէն ալթը այլըգ շօնուզլար իչիւն . — Փիշ-
միշ ինէք սիւտիւնիւ գայնար ատի սու , ալփա սույը ,
եախօտ եուլաֆ սույը իլէ եուֆգալանտըրմալը : Իւչ այ-
լըգ օլանատէք սիւտ իւչտէ պիր , ալթը այլըգ օլանատէք
եարը եարըյա , ալթը այտաս սօնրա իւչտէ իքի իսթի՛մալ
օլունմալը :

112. Արփա սույը . — Պիր շօրպա գաշըղը ֆրէնկ
արփասընը պիր գապտա պէշ տագիգէ գայնատըպ , սու-
յընը տէօք , եարըմ օգգա թագէ սու ի՛լալէ էտիպ աղըր
աղըր փիշիր , թա քի սույըն իւչտէ պիրի էքսիլէ : Պիր
տիւլպէնտտէն սիւզիւպ սույընը ալ : Ինէք սիւտիւ շօնը-
ղա եարամազ վէ դուամազ վար իսէ , պու սու հաթթա
սիւտէ պէտէլ օլա պիրիր :

113. Եուլաֆ սույը . — Պիր շօրպա գաշըղը ինճէ
եուլաֆ պուլղուրը , 150 տիրէճ գայնար սու : Պիր սա՛աթ
գայնաթ , սույը շէքիլտիքճէ եինէ օ միգտարա իպլաղ
էյլէ : Պիր տիւլպէնտտէն սիւզ :

114. Տիօ չրգարան շօնուզլար իչիւն . — Պիր շօ-
նուգ տիշ չըգարմաղա պաշլայընճա անը գուլլանմաղա
տա պաշլամալը : Պալատէքի թա՛ախտան մա՛տա աղար
միգտար փիշմիշ մէյվէլէր , թագէ մէյվէլէրտէն շիլէկ ,
իւզիւմին սիւզիւլմիւշ սույը , եթկլին շէֆթալի , փէք
օլղուն թաթըլը էլմա վէրիլէ պիրիր : Սիւտլէ ըօլատըլմըշ
գըթըր կէվրէքլէր ա՛լա թա՛ամ տըր :

115. Պիրսէն պէօ սիննիսէ շօնուզլար իչիւն . —
Հուպուպաթ վէ մէյվէլէր էյի շիյնէնիլմէք շարթըյլէ զա-
րարսըգ թա՛ամլար տըր : Նէպաթաթ ալա վէրիլմէմէլի ,
թա քի իքինճի տիշլէր կէօրիւնմէյէ պաշլայա : Սէպգէ-
վաթըն տէրիլէրի գավլատըլմըշ , փիշմիշ , էզիւմիշ վէ
ֆուրուտա փիշիրիլիշ նէվի վէրիլէ պիրիր :

ԽԱՍԹԷԼԷՐ ԻԶԻՒՆ

Հէր պիր խասթէնին հալինէ էն միւնասիպ օլան թա'ամլարը թա'յին էթմէք խասթէյէ պագան հէքիմին իշի իսէ տէ , մէզքիւր թա'ամլարը հազըրլայը պէրմէք խասթէյէ մուգայնէտ օլանլարըն իշի տիր : Հէր շէյ էի փիշիրիմիշ , թէրպիյէլէնտիրիմիշ , վէ ճալիպ ի տըզգէթ պիր հալտէ օլմալը : Խասթէյէ վէրիլէն թա'ամ հաթթա պիր նէվ' մատտէտէն պիլէ օլսա , իւզէրինէ թէմիզ պիր քէթէն փէշքիւր սէրիմիշ թէփսիտէ , ա'լա թապագտա վէ պէլքի պիր ուֆագ տէսթէ շիշէք իլէ կէթիրիլի իսէ , խասթէնին իշթահը չօգ քէրրէ թահրիք օլուհուր : Միւմքինի մէրթէպէ խասթէնին նէտէն խօշլանըր իտիյինի անկլա , Փագաթ հէր տէֆ'ա տա նէ իսթէտիյինի սօրմա , չօգ տէֆ'ա խասթէնին ումմատըղը թա'ամ տահա մագպուլ օլուր , զիրա եէյէճէյինի էվվէլտէն պիլմէք իշթահընը գաշըրըր :

Խասթէյէ թա'ամը մու'այնէն վագըթլարտա վէրմէյէ տըզգէթ օլուհումալը : Պէօյլէ էթմէքլէ հազմ իշի գօլայլաշըր , վէ թա'ամտան չօգ դըտա ալընըր : Խասթէ ույույօր իսէ , թա'ամ եա 'իլան վէրմէք իշիւն ույանտըրումագտան սագընմագ չօգ քէրրէ Փա'իտէլի տիր :

Խասթէ հէրարէթլի օլտըղընտա իսթէտիյի միգտար սու վէրիպ սուսըզըղընը իգնա էթմէք 'ալ էլ 'ումում էմին պիր եօլ տըր . սըճագ սու սօղուզ սուտան էվլա տըր : Իշիլէն սու գայնատըլմըշ օլմալը : Սուլու թա'ամ փէք գօլայ հազմ օլուհուր , վէ շիտտէթլի խասթէլիքտէ քիւլիյէն էմին տիր : Ճիւմլէ հէքիմլէրտէն գապուլ օլուհումըշ տըր քի' չօգ իլէթլէրտէ , 'ալ էլ խուսուս հէրարէթլի վէ շէտիտ հալլէրտէ , թա'ամ եէմէքտէն իճթի. նապ էյլէմէք էվլա տըր :

Նէպաթաթտա չօգճա օտուն քէրէսթէ պուլուհուտը-

ղընտան շօգ 'իլէթլէրէ մուխալիֆ պիր թա'ամ տրր : Ծա-
 գաթ հուպուպաթ պիր գաչ սա'աթ փիշիրիլիպ միւնա-
 սիպ սուրէթտէ հազըր էտիլիր իսէ , սայքի հէր իլէթէ
 ույղըն տրր :

Չօգ շիտտէթլի հիւմմալարտա մէյվէ սուլարը վէ-
 գիզ թա'ամ օլուպ , հիզամի վագըթլարտա վէ միւնասիպ
 միգտարտա ալընըր իսէ , ղըտալը օլմասընա կիւվէնիլէ
 պիլիր : Թիֆօ հիւմմալարընտա խասթէ պիր գաչ հաֆ-
 թա մէյվէ սուլարըյլէ պէսլէնէ պիլիր : Պունլար մի'տէտէ
 վէ հազմ գանալընտա միգրօպլարըն արթմասընը մէն' է-
 տէրլէր , հալ շու քի սիւտ , եումուրթա վէ էթ սուլարը
 միգրօպլարըն արթմասընը թէշլիգ էտէրլէր : Մէյվէլէր
 անճագ մի'տէ էքշիմէսի խասթէլիյինտէ վէրիլմէմէլի տիր ,
 պու հալտէ գուրու շէյլէր , մէսէլա գըթըր կէվրէք ,
 գըթըր փէքսիմէթ վէ էմսալի եէնիլմէլի տիր :

Ս Է Յ Ե Ա Լ Լ Ա Ր

116. Սիւս . — Սիւտ իսթի'մալը պու քիթապտան
 պիւս պիւթիւն չրգարըմըշ իսէ տէ , պա'զը խասթէլիք-
 լէրտէ , 'ալ էլ խուսուս հիւմմալարտա միւֆիտ օլա պի-
 վիր , գիրա ճիւմլէ ղըտա 'անասըրընը գօլայ հազմ էտի-
 վիր պիր հալտէ շամիլ տիր : Անճագ տըգգէթ օլունմալը
 տըր քի' սիւտ ղայէթ թէմիզ օլսուն , վէ 15 — 20 տագիգէ
 գայնատըլսըն : Եավաչ եավաչ եուտոււմլամալը , վէ բա-
 հաթսըզըզ վէրտիյի հիսս օլունուր իսէ պիր գատէն սիւ-
 տէ 1 եա 2 չայ գաչըղը քիրէճ սույը եա արփա սույը
 ի'լավէսիյլէ եուֆգալանտըրմալը :

117. Սիւս վէ ալպիւմէն (թուքգալ) . — Պիր գա-
 տէն սիւտէ պիր եումուրթանըն պէյազընը վէ պիր ազ
 թուզ ի'լավէ էտիպ էյիճէ տէօյ , վէ իչ :

118. Քէփէի չայը . — Պիր չայ գատէնի տօլուսը
 քէփէյի կէճէտէն սօղուզ սուտա ըսլա : Սասլահլայըն եա-
 բըմ սա'աթ փիշիրիպ պիր տիւլպէնտտէն սիւզ : Պաղըր-

սագլարտա ի/թիհապ օլտըղընտա չօգ քէրրէ թէսքին էտէր :

119. Շէրպէթ . — Պիր չօրպա գաշըղը ա՛լա փէքմէզ պիր գատէն սօղուգ սույա գարըշտըրըլըր իսէ , հիւմմա վաղթընտա խօշ պիր իչքի տիր :

120. Էլմա սուլը : — Իքի ետ իւչ թանէ օլղուն մայխօշ էլմայը սօյմայարագ պիր գապըն իչինէ տօղրա , իւզէրինէ իւչ գատէն գայնար սու տէօք : Սօղուտըգտան սօնրա սուլընը ալ , պիր ազ շէքէր իլէ թաթըլլանտըր :

121. Գրթըր կէվրէֆ սուլը . — Պիր տիլիմ էյի գըգարուըզ գրթըր կէվրէյի պիր քեասէ իչինէ գրր , իւզէրինէ իւչ գատէն գայնար սու տէօք Սըգըճա գափա , սօղույանատէք գալսըն : Պա՛տէնու սիւզ վէ պիր ազ թուգ աթ :

122. Արփա սուլը . — $1/2$ գապ Ֆրէնկ արփասընը 4 գապ սուտա փիչիր թա քի արփա եումշայա : Սուլընը սիւզ , պիր ազ լէմօն եա փօրթուգալ սուլը ի՛լավէ էյլէ :

123. Փիրիճն սուլը . — Հէման արփա սուլը կիպի հազըրլանըր :

124. Լէմօնաս . — Պիր լէմօն սուլընտա իքի չայ գաշըղը շէքէր իլէ պիր գատէն սօղուգ եա պուզըլը սու ի՛լավէ էյլէ : Ճիւմլէ հիւմմալարտա ա՛լա իչքի տիր :

125. Սընագ լէմօնաս . — Պիր լէմօն սուլընտա իքի չայ գաշըղը շէքէր իլէ պիր գատէն գայնար սու ի՛լավէ էյլէ : Հիւմմա էսնասընտա 'ալա պիր իչքի օլտըգտան մա՛տա չայ , գահվէ վէ էմսալինէ էյի պիր պէտէլ տիր տախի :

126. Փօրթուգալ . — Իքի փօրթուգալ իլէ պիր լէմօնըն սուլընտա իքի գատէն սօղուգ եա գայնար սու ի՛լավէ էտիպ , պիր ազ շէքէր իլէ թաթըլլանտըր :

ԶՕՐՊԱԼԱՐ

127. Մրսրբ պուղսայր իմրիյի . — Պիր շօրպա գա-
շըղը իմրիյի պիր աղ սօղուղ սու իլէ ըսլատըպ , իքի
գատէն գայնար սույա գարըշտըր : Եարըմ սա'աթ գայ-
նաթ , Պիր աղ թուղ վէ ֆըստըգ թանինի գայմաղըյլէ
թէրպիյէլէ :

128. Արառօթ . — Պիր չայ գաշըղը արարօթը 4 չայ
գաշըղը սու իլէ գարըշտըրըպ պիր գատէն գայնար սիւտէ
աղար աղար ի'լավէ էյլէ , պէշ տաղիղէ խաֆիֆէ գայ-
նաթ : Պիր չայ գաշըղը շէքէր իլէ պիր աղ թուղ ի'լավէ
էյլէ :

129. Եուլաֆ սիւս իլէ . — 2 գատէն գայնար սիւ-
տին իչինէ իքի չայ գաշըղը ինճէ եուլաֆ գարըշտըր , 2
գատէն գայնար սու ի'լավէ էտիպ փիշիր :

130. Ան շօրպասր . — 2 գատէն տօլուսը ունը
թէմիղ պիր պէղ իչինէ գօյուպ պաղլա , վէ գայնար սու
թէնճէրէսինէ պրաղըպ , 6—8 սա'աթ գայնաթ : Պա'տէնու
շըգարըպ պէղի չէօղ : Գուրույրպ իսթի'մալէ հաղըր օլ-
տըղընտա , օլ թօփտան պիր շօրպա գաշըղը ու ֆալտըպ
1 $\frac{1}{2}$ գատէն սու իչինտէ փիշիր : Պիր աղ թուղ վէ պա-
տէմ գայմաղըյլէ թէրպիյէլէ :

131. Եուլաֆ սասէ . Պիր շօրպա գաշըղը եուլաֆը
2 գատէն սուտա պիր գաշ սա'աթ փիշիր : Բաինա իչիւն
պիր սափ քէրէվիղ տէ ի'լավէ էտիլէ պիլիր : Սիւղ ,
թուղլա , վէ սըճաղ իքէն եէ :

Միւնասիայ թա՛ամ թէրքիպլէրի հազըրլամագոս մատտէլէրին իչինտէ պուլունան զըտա՛անասըրընըն միգտարընը պիլմէք էլզէմ տիր, իմտի աթիտէքի ճէտվէլի տէրճ էտէրիզ: Անտէ հիսապ 100է նիսպէթէն թանզիմ էտիլմիչ տիր, եա՛նի պէհէր մատտէնին 100 տիրհէմինին իչինտէ գա՛չ տիրհէմի բրօթէիտ, գա՛չ տիրհէմի նիչասթէ, գա՛չ տիրհէմի եաղ, վէ գա՛չ տիրհէմի թուզ: Ղըտա՛անասըրընըն մէճմու՛ընըն 100տէն նօգսանը սայքի պիւս պիւթիւն սուտան իպարէթ տիր:

ՂԸՏԱ ՊՆԱՍԸՐԸՆԸ ՄԻԻՊԷՅԵԻՆ ՃԷՏՎԷԼ

ԵԷՆԻԼԵՆԷԲ մասսէլէր	բրօթիս	նիսպէ	եաղ	թուզ	Մէճմու՛ր ըսա
Հուպուպար					
Մագարնա վէ շէհրիյէ.....	9.	76.8	.3	.8	86.9
Պուղտայ ունը.....	11.1	75.4	1.1	.6	88.2
Իմրիկ	11.1	77.6	1.4	.2	90.3
Պուլղուր, տէօյմէ վէ կորկոտ ..	11.9	74.5	1.7	1.4	89.5
Էքմէք.....	9.5	52.8	1.2	1.1	64.6
Գըթըր կէվրէք.....	13.6	70.	2.	2.	87.6
Ճրէնկ արփասը.....	10.5	66.7	2.4	2.6	82.2
Մըսըր պուղտայը ունը.....	9.7	69.5	3.8	1.3	84.3
Մըսըր պուղտայը (գուրու).....	10.2	68.5	4.3	1.4	84.9
Մըսըր պուղտայը (փաթլամըշ) ..	10.7	78.7	5.	1.3	95.7
Եուլաֆ կորկոտը.....	15.1	67.2	7.1	2.	91.4
Փիրինճ.....	6.7	78.5	.9	.8	86.9
Թագէ մէյվէլէր					
Արմուտ4	11.7	—	.3	12.4
Գայսի.....	.5	12.8	—	.5	13.7
Գափուն (եէնիր գըսմը).....	.6	9.3	—	.6	10.5
Գարփուզ »3	6.5	.1	.2	7.1
Էլմա.....	.4	12.8	—	.5	13.7
Էրիկ (Թաթլը)8	11.9	—	.7	13.4
Էրիկ (էքշի).....	.4	9.7	—	.7	10.8

ԵՆՏՐԻԿՆԷՖ մասսէլէր	բրօքթիս	Նիւսպէ	Եսող	Երուզ	Մէքսուր Էր նիսա
Ինճիր	1.5	18.8	—	.6	20.9
Իւզիւմ6	17.1	—	.5	18.2
Իւզիւմիւն էթ զըսմը	2.	21.	.2	1.	24.2
Շէֆթալի7	12.5	—	.7	13.9
Զիլէկ	1.1	8.2	—6	.8	10.1
Պանանա (ճօս)	1.9	23.2	.	1.	26.7
Պէօյիւրթլէն իւզիւմիւ5	5.7	—	.4	8.1
Փօրթուզալ8	9.7	—	.6	11.1
Քիրէզ7	12.9	—	.7	14.3
Գուրու մէյվէլէր					
Արմուտ	2.	60.	—	1.7	63.7
Գայոի	2.9	63.3	—	1.4	67.6
Իւզիւմ	2.4	62.1	.6	1.2	66.3
Էլմա	1.3	64.1	—	1.6	67.
Էրիկ	2.3	65.5	—	1.5	69.3
Ինճիր	6.1	65.9	.9	2.3	75.2
Խուրմա	6.6	66.3	.2	1.6	74.7
Պալ8	78.4	—	.2	79.4
Փէքմէզ6	60.5	—	1.2	62.3
Շէքէր	—	95.	—	—	95.
Ճընտրգ գապիլէտի					
Ամէրիգա ֆըստըղը	28.3	1.8	46.2	3.3	79.6
Պատէմ	23.5	7.8	53.	3.	87.3
Ճէվիգ	15.8	13.	57.4	2.	88.2
Ճընտրգ	17.4	7.2	62.6	2.5	89.7
Հինտ Ճէվիգի	5.6	8.	35.9	1.	50.5
Քէսթանէ	14.6	69.	2.4	3.3	89.3
Սէպգէվաթ					
Մէրնիմէք	26.	58.6	1.5	3.2	89.3
Նօխուտ, Պիգէլեա } գուրու	24.1	61.5	1.1	2.5	89.2
Ճասուլեա, Պիսզլա }	22.3	59.1	1.8	3.6	86.8
Նէպարաթ					
*Գապազ (Եէնիր զըսմը)	1.	5.2	.1	.6	6.9
Գարնապիթ (սաթըն ալ. իւզրէ) ..	1.6	6.	.8	.8	9.2
Էնկինար „ „ „	2.6	16.7	.2	1.	20.5

(*) Նէպարաթըն մէյվէտի տիր :

ԵՏԻՆԵՒ ԺԱՏՏԷԼԵՐ	Քրօքթիս	Նիւսքիւ	Եար	Իւնօլ	Մէնսնու'ր դիսա
*Թ ազէ պիզէլեա.....	6.4	12.	.5	.8	19.7
*Թ ազէ ֆուսուլեա, պազլա.....	2.7	6.7	.1	.6	10.1
Թուրփի (եէնիբ գըամը).....	1.4	6.6	.1	1.1	9.2
Լահանա » »	2.1	5.8	.4	1.4	9.7
*Խըյար » »8	2.5	.2	.5	4.
Հափուճ » »	1.1	9.2	.4	1.1	11.8
Մարուլ } (սամըն ալ. իւզրէ)....	1.1	2.7	.3	.8	4.9
Ուլաթա }					
*Մըւըր տարըսը (եէնիբ գըամը)....	2.8	14.1	1.1	.7	18.7
Շալզամ » »	1.4	8.7	.2	.8	11.1
*Պալ գապագ » »	1.6	10.4	.6	.9	13.5
*Պամիա (սամըն ալ. իւզրէ).....	2.	9.5	.4	.7	12.6
Սպանուզ » » »	2.1	3.1	.5	1.9	8.6
Սոդան » » »	1.5	8.9	.4	.6	11.4
*Տօմամէս » » »	1.6	4.3	.3	.6	6.8
Փամամէս » » »	2.2	21.	.2	1.	24.4
*Փամլընան » » »	1.2	5.1	.3	.5	7.1
Փանճար (եէնիբ գըամը)	1.3	9.	.1	1.1	11.5
Փուրասա (սամըն ալ. իւզրէ)....	1.	5.	.4	.6	7.
Քէրէվիզ » » »	1.4	3.	.1	1.1	5.6
Մուգայեւէ իջիւն					
Ինէք սիւտիւ.....	4.1	5.2	3.9	.8	14.
Գայմազ	2.7	2.8	26.7	1.8	34.
Գայմաղը չըգմը շիւտ.....	4.	3.8	1.8	.8	10.4
Թէրէ եաղըսը չըգմը յայրան.....	4.1	3.6	.7	.8	9.2
Եաղըզ ինէք էթի	19.3	—	3.6	5.1	28.
» գօյուն էթի.....	18.3	—	4.9	4.8	28.
Թալուզ էթի	21.	—	3.8	1.2	26.
Պալըզ.....	18.1	—	2.9	1.	22.
Եումուրմա.....	14.	—	10.5	1.5	26.

(*) Նէպամուսըն մէյվէսի տիր :

ԷՕՅԻՒՆ ԹԷՐՔԻՊԼԵՐԻ

Արհնէթէ նաֆի՝ թա՛ամ թէրքիպլէրի եափմազ իս-
թէյէնլէրէ աթիատէքի պա՛ղը թէրքիպլէրի միսալ տէյիւ
թագաթիմ էտէրիզ : Պոււնլար պալաատէքի ճէտվէլէ պինա՞էն
թէրթիպ օլունմըշ տըրլար : Էվվէլա տէնիլտիյի իւզրէ
'ամէլէ սընրֆընտան պիր քիմսէյէ եէվմիյէ 24¹/₂ բրօթէիտ ,
10¹/₂ տիրհէմ եազ , վէ 140 տիրհէմ նիշասթէ 'անասըրը
լագըմ տըր : Կիւնտէ իքի էօյիւն եէնիլտիյի թագաթիատէ
պէհէր էօյիւնէ 12¹/₂ տիրհէմ բրօթէիտ , 5¹/₄ տիրհէմ
եազ , վէ 70 տիրհէմ նիշասթէ 'անասըրը տիւշէր : Կիւն-
տէ իւշ էօյիւն եէնիլտիյի թագաթիատէ օրթա էօյիւնիւ
պալաատէքի իքի էօյիւնիւն պիրի կիպի էտիպ , տիկէր ի-
քի էօյիւնիւն պէհէրինի անըն նըսֆը միգտարընտա թան-
զըմ էթմէլի : Մէշղուլիյէթլէրի շօգճա օթուրմազ նէվին-
տէն օլանլար — թալապէ , քեաթիպ , թիւճճար , միւ-
տէրրիս , խանըմլար վէ էմսալի — 'ամէլէ սընրֆընըն
հիսսէսինին իւշտէ իքիտիյէ իքթիֆա էտէ պիլիրլէր : Ա-
թիատէքի էօյիւն թէրքիպլէրինի պու սօնրաքի գապիլտէն
օլանլար իշիւն թանզըմ էթմիշ իզ , պինա՞էն 'ալէյն 'ա-
մէլէ սընրֆընտան օլանլար մէզքիւր թէրքիպլէրին 1¹/₂
միսլինի եէմէլի տիրլէր :

Աթիատէքի թէրքիպլէր եէվմիյէ իքի էօյիւն հիսա-
պըյլէ թանզըմ օլունմըշ տըր : Հիշ պիր քիմսէ քէնտինի
քիւլիյէն պոււնլարա հասը էթմէսին , անճազ հէր քէս
պոււնլարը միսալ հիւքմինտէ թութարազ տիկէր շօգ
թէրքիպլէր թանզըմ էյլէսին : Հէր էօյիւն իշիւն բրօթէի-
տին միգտարընը թէմամլամազա ճէհտ էյլէ , վէ շայէտ
նիշասթէ պա՛ղէն էքսիք կէլիրսէ , անըն միգտարընը
թէմամլամազ իշիւն բրօթէիտին միգտարընը արթըրմազա
թէճրիպէ օլունմա : Բրօթէիտին միգտարընը արթըրմազ-

տան իսէ նիշասթէնին էքսիք գալմասը էվլա տըր : Եազ մէվսիմինատ ճէսէտ հէրարէթէ ազ միւհթան օլտըղըն-տան նիշասթէնին միգտարընը էքսիլթմէք կէրէք տիր :

Էջիւն Ն. 1

Տիրհէմ		Քրօթիս	Նիւաոթէ	Եաղ
10	Շէհրիլէ	.9	7.6	—
5	Ֆըստըզ Թահինի } չօրպա փիշիր	1.4	—	2.3
30	Խուրմա.....	1.9	19.8	—
40	Էքմէք (զըթըր եափ)	3.8	21.1	.4
		8.	48.5	2.7

Էջիւն Ն. 2

20	Պուլղուր } սէպգէլի փիլավ փիշիր	2.3	14.9	.3
5	Ֆասուլեա }	1.1	2.9	—
5	Ճէվիզ Թահինի7	.6	2.8
25	Գուրու իւզիւմ (խօշապ փիշիր) ..	.6	15.5	.1
30	Էքմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.5	49.7	3.5

Էջիւն Ն. 3

15	Փիրինն (փիլավ)	1.	11.7	.1
20	Քէսմանէ իշի (քէպապ)	2.9	13.8	.4
15	Մալաթիա գայսի (խօշապ)4	9.4	—
5	Ճէվիզ Թահինի7	.6	2.8
30	Էքմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.8	51.3	3.6

Էջիւն Ն. 4

15	Մագարնա (սառէ)	1.3	11.5	—
5	Ճէվիզ Թահինի7	.6	2.8
10	Մէրնիմէք (սառէ)	2.6	5.3	.2
30	Էրիկ (խօշապ)7	19.6	—
30	Էքմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
		8.1	52.8	3.3

Էջիւն Ն. 5

Տիրհէւ		Բրօքէիս	Նիւաւսքէ	Եաղ
10	Փիրինն	.6	7.8	—
5	Նօխոււտ	1.2	3.	—
20	Իմրիկ	2.2	15.5	.3
20	Փէքմէզ	.6	12.1	.1
7	Ճէվիզ Թահինի	1.1	.9	4.
30	Էքմէք (գըծըր եափ)	2.8	15.8	.3
		8.5	55.1	4.7

Էջիւն Ն. 6

20	Պուզտայ տէօյմէ	2.2	14.5	.5
5	{ Ծասուլեա Նօխոււտ	1.1	2.9	—
7	Շէքէր	—	6.6	—
2	Փիրինն ունը	.1	1.5	—
30	Էքմէք (գըծըր եափ)	2.8	15.8	.3
5	Ճէվիզ Թահինի7	.6	2.8
		6.9	41.9	3.6

Էջիւն Ն. 7

15	Իմրիկ	1.6	11.6	.2
20	Փէքմէզ	.6	12.1	.1
10	Նօխոււտ (սաստէ)	2.4	6.1	.1
30	Էքմէք (գըծըր եափ)	2.8	15.8	.3
5	Ճէվիզ Թահինի7	.6	2.8
		8.1	46.2	3.5

Էջիւն Ն. 8

10	Եուֆգա եուլաֆ	1.7	6.7	.7
5	Ֆրստըզ Թահինի	1.4	—	2.3
100	Թագէ էլմա (փիշիր)4	12.8	—
40	Էքմէք (գըծըր եափ)	3.8	21.1	.4
		7.3	40.6	3.4

Էջիւն Ն. 9

Տիրիւն		Բրօքէիս	Նիւսարէ	Եաղ
15	Մշտըր պուղտայը իմրիկի	14.	10.4	.5
15	Փէրմէզ	.4	9.	.1
5	Ճէվիզ Թահինի	.7	.6	2.8
10	Պիզէլեա (ստտէ).....	2.4	6.1	.1
25	Էրմէք (զըթըր եափ)	2.3	13.2	.3
		7.2	39.3	3.8

Էջիւն Ն. 10

15	Պիզէլեա.....	3.6	9.2	.1
15	Փիրինն	1.	11.7	.1
15	Գուրու իւզիւմ } փիւլազ	.3	11.2	.7
5	Ճէվիզ Թահինի.....	.7	.6	2.8
25	Էրմէք (զըթըր եափ)	2.3	13.2	.3
		7.9	45.9	4.

Էջիւն Ն. 11

15	Ճասուլեա	3.2	9.	.2
15	Փիրինն	1.	11.7	.1
20	Տօմաթէս } փիւլազ	.3	.8	—
5	Ճէվիզ Թահինի.....	.7	.6	2.8
30	Էրմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
	Պիր փօրթուզալ3	4.	.2
		8.3	41.9	3.

Էջիւն Ն. 12.

15	Մէրնիմէք.....	3.8	7.9	.2
7	Գըթըր կէվրէք ու ֆանթըսը } պէօրէք	.9	5.2	.1
5	Ճըստըզ Թահինի	1.4	—	2.3
30	Էրիկ (խօշապ).....	.7	20.	.2
20	Էրմէք (զըթըր եափ)	1.9	10.5	.2
		8.7	43.6	3.

NL0542239

Էջիւն Ն. 13

Տիրիւն		Բրօքիւտ	Նիւսարէ	Եաղ
15	Ֆուսուլեա	3.2	9.	.2
20	Գուրու ինճիր	1.2	13.2	.2
5	Ֆլնտըզ Թահինի	.8	.3	3.1
30	Էքմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
		2.8	38.3	3.8

Էջիւն Ն. 14

15	Նօխուտ	3.6	9.2	.1
7	Փիրինճ	.4	5.5	—
10	Սուսամ Թահինի	1.5	1.3	5.7
	Պիր պաշ սօղան			
25	Գուրու իւզիւմ (խօշապ)	.6	15.5	.1
20	Էքմէք (զըթըր եափ)	1.9	10.5	.2
		8.	42.	6.1

Էջիւն Ն. 15

50	Օյուլմըզ գապազ	.5	2.6	—
15	Պուլլուր	1.8	11.1	.2
5	Ֆլնտըզ Թահինի	1.4	—	2.3
	Պիր պաշ սօղան			
100	Թագէ իւզիւմ	.6	17.1	—
40	Էքմէք (զըթըր եափ)	3.8	21.1	.4
		8.1	51.9	2.9

Էջիւն Ն. 16

20	Փիրինճ (փիլապ)	1.3	15.7	.2
50	Գապազ	.5	2.6	—
20	Տօմաթէս	.3	.8	—
5	Ֆլնտըզ Թահինի	1.4	—	2.3
100	Քիրէզ	.7	12.9	—
30	Էքմէք (զըթըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.	47.8	2.8

Էջիւր Ն. 17

Տիրիւն		Բրօքիէս	Նիւսարտ	Եաղ
20	Մագարնա	1.8	15.3	—
30	Տօմաթէս	.5	1.2	—
5	Ճէվիգ Թահինի	.7	.6	2.8
100	Թագէ ինճիր	1.5	18.0	—
30	Էքմէք	2.8	15.8	.3
		7.3	51.7	3.1

Էջիւր Ն. 18

20	Գուշգուշ	1.3	15.3	—
30	Տօմաթէս	.5	1.2	—
5	Ճէվիգ Թահինի	.7	.6	2.8
100	Զիլէկ	1.1	8.2	—
30	Էքմէք	2.8	15.8	.3
		6.9	41.1	3.1

Էջիւր Ն. 19

15	Պուլղուր (փիլավ)	1.8	11.1	.2
50	Փամլիճան	.6	2.5	.2
20	Տօմաթէս	.3	.8	—
5	Ճըսարզ Թահինի	1.4	—	2.3
100	Գափուն	.6	9.3	—
30	Էքմէք (զըժըր եափ)	2.8	15.8	.3
		7.5	39.5	3.

Էջիւր Ն. 20

100	Էնկիկար	2.6	16.7	.2
10	Փիրինճ	.6	7.8	.1
5	Ճըսարզ Թահինի	1.4	—	2.3
30	Էքմէք	2.8	15.8	.3
		7.4	40.3	2.9

